

T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

CARL ORFF'UN MÜZİK YAŞAMI VE
SAHNE KANTATI CARMINA BURANA

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Ömer Yusuf Topçu

Anabilim Dalı: Sanat Yönetimi
Programı: Sanat Yönetimi

ŞUBAT 2012

**T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**CARL ORFF'UN MÜZİK YAŞAMI VE
SAHNE KANTATI CARMINA BURANA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ömer Yusuf Topçu

0510072002

Tez Danışmanı: Prof. Mesut İktu

ŞUBAT 2012

ÖNSÖZ

Bu çalışma süresince bana her konuda bilgi ve tecrübesini aktaran, yol gösteren danışmanım Prof. Sayın Mesut İktu'ya, yüksek lisans öğrenimim boyunca göstermiş oldukları kolaylıklardan dolayı İstanbul Kültür Eğitim Kurumları mütevelli heyetine çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ŞEKİL LİSTESİ.....	iv
ÖZET.....	vii
ABSTRACT.....	viii
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM I	2
CARL ORFF'UN MÜZİK YAŞAMI.....	2
1.1. Çocukluk ve Gençlik Dönemi	2
1.2. Eğitim Yılları	2
1.3. Eğitsel Çalışmaları ve Orff Schulwerk Öğretisi.....	3
1.4. Sanatsal Çalışmaları.....	11
1.5. Orff Enstitüsü.....	12
1.6. Biyografik Ayrıntılar	13
BÖLÜM II.....	15
SAHNE KANTATI CARMINA BURANA	15
1. TARİHİ	15
2. KANTATIN İNCELENMESİ	16
2.1. Giriş Bölümü: “Fortuna Imperatrix Mundi”.....	18
2.1.1. “O Fortuna”, Koro.....	18
2.1.2. “Fortune Plango Vulnera”, Koro.....	22
2.2. Birinci Bölüm “Primo Vere (İlkbaharda)”.....	25
2.2.1. “Veris Leta Facies”, Küçük Koro, yaylılar olmadan.....	25
2.2.2. “Omnia Sol Temperat”, Bariton Solo.....	28
2.2.3. “Ecce Gratum”, Koro.....	31
2.2.4. “Uf dem Anger” “Tanz”, Orkestra.....	34
2.2.5. “Floret Silva Nobilis”, Koro ve Küçük Koro.....	35
2.2.6. “Chramer, Gip die Varwe Mir”, Çocuk Korosu ve Koro Almanca.....	38
2.2.7. “Reie”, Dans, Koro, Almanca.....	41

2.2.8. “Were diu Werlt Alle Min”, Koro, Almanca.....	45
2.3. İkinci Bölüm:”In Taberna (Tavernada)”.....	47
2.3.1. “Estuans interius”, Bariton.....	47
2.3.2. Cignus Ustus Cantat.....	51
2.3.3. Ego Sum Abbas	54
2.3.4. In Taberna Quando Sumus.....	56
2.4. Üçüncü Bölüm: “Cour d'amours (Aşklar Avlusu)”.....	61
2.4.1. Amor Volat Undique (Soprano ve Erkek Çocuk Korosu)....	61
2.4.2. Dies, Nox et Omnia.....	64
2.4.3. Stetit Puella.....	67
2.4.4. Circa Mea Pectora.....	69
2.4.5. Si Puer Cum Puellula.....	72
2.4.6. Veni, veni, venias (2 Koro, 2 piano & 6 perküsyonist).....	74
2.4.7. In Truitina.....	76
2.4.8. Tempus est Iocundum.....	78
2.4.9. Dulcissime.....	83
2.4.10. Blanziflor et Helena (Blanziflor ve Helena) Ave formosissima, Birbirinden bağımsız 3 Glockenspiel... 84	
2.4.11. Fortuna Imperatrix Mundi, Dünya İmparatoriçesi Fortuna O Fortuna.....	86
SONUÇ.....	90
KAYNAKÇA	91
EKLER.....	94

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

- Şekil 1:** Carmina Burana Sahne Kantatı 1.Bölüm, 1. sf..... 21
“Fortuna Imperatrix Mundi”
“O Fortuna”
- Şekil 2:** Carmina Burana Sahne Kantatı 2.Bölüm 1. sf..... 24
“Fortune Plango Vulnera”
- Şekil 3:** Carmina Burana Sahne Kantatı 3.Bölüm, 1. sf. 27
“Primo Vere (İlkbaharda)”
“Veris Leta Facies”, Küçük Koro, yaylılar olmadan
- Şekil 4:** Carmina Burana Sahne Kantatı 4.Bölüm, 1. sf.....30
“Omnia Sol Temperat”, Bariton Solo
- Şekil 5:** Carmina Burana Sahne Kantatı 5.Bölüm, 1. sf..... 33
“Ecce Gratum”, Koro
- Şekil 6:** Carmina Burana Sahne Kantatı 6.Bölüm, 1. sf..... 34
“Uf dem Anger”
“Tanz”, Orkestra
- Şekil 7:** Carmina Burana Sahne Kantatı 7.Bölüm, 1. sf..... 37
“Floret Silva Nobilis”, Koro ve Küçük Koro
- Şekil 8:** Carmina Burana Sahne Kantatı 8.Bölüm, 1. sf.....40
“Chramer, Gip die Varwe Mir”, Çocuk Korosu ve Koro, Almanca

Şekil 9: Carmina Burana Sahne Kantatı 9.Bölüm, 1. sf.....	44
“Reie”, Dans, Koro, Almanca	
Şekil 10: Carmina Burana Sahne Kantatı 10.Bölüm, 1. sf.	46
“Were diu Werlt Alle Min”, Koro, Almanca	
“Ave formosissima”, Birbirinden bağımsız 3 Glockenspiel	
Şekil 11: Carmina Burana Sahne Kantatı 11.Bölüm, 1. sf.....	50
İkinci Bölüm:”In Taberna (Tavernada)”	
“Estuans interius”, Bariton	
Şekil 12: Carmina Burana Sahne Kantatı 12.Bölüm, 1. sf.....	53
“Cignus Ustus Cantat”, Tenor ve Erkek Korosu	
Şekil 13: Carmina Burana Sahne Kantatı 13.Bölüm, 1. sf.....	55
“Ego Sum Abbas“, Bariton ve Erkek Korosu	
Şekil 14: Carmina Burana Sahne Kantatı 14.Bölüm, 1. sf.....	60
“In Taberna Quando Sumus”, Erkek Korosu	
Şekil 15: Carmina Burana Sahne Kantatı 15.Bölüm, 1. sf.....	63
“Üçüncü Bölüm: “Cour d'amours (Aşklar Avlusu)”	
“Amor Volat Undique”, Çocuk Korosu ve Soprano	
Şekil 16: Carmina Burana Sahne Kantatı 16.Bölüm, 1. sf.....	66
“Dies, Nox et Omnia”, Bariton	
Şekil 17: Carmina Burana Sahne Kantatı 17.Bölüm, 1. sf.....	68
“Stetit Puella”, Soprano	
Şekil 18: Carmina Burana Sahne Kantatı 18.Bölüm, 1. sf.....	71
“Circa Mea Pectora”, Koro ve Bariton	

Şekil 19: Carmina Burana Sahne Kantatı 19.Bölüm, 1. sf.....	73
“Si Puer Cum Puellula”, Erkek Korosu ve Bariton	
Şekil 20: Carmina Burana Sahne Kantatı 20.Bölüm, 1. sf.....	75
“Veni, veni, venias”, 2 Koro, 2 piyano, 6 perküsyonist	
Şekil 21: Carmina Burana Sahne Kantatı 21.Bölüm, 1. sf.....	77
“In Truitina”, Soprano	
Şekil 22: Carmina Burana Sahne Kantatı 22.Bölüm, 1. sf.....	82
“Tempus est Iocundum”, Soprano, Bariton ve Çocuk Korosu	
Şekil 23: Carmina Burana Sahne Kantatı 23.Bölüm, 1. sf.....	83
“Dulcissime”, Soprano	
Şekil 24: Carmina Burana Sahne Kantatı 24.Bölüm, 1. sf.....	85
Blanziflor et Helena (Blanziflor ve Helena)	
“Ave Formosissima”, Koro	
Şekil 25: Carmina Burana Sahne Kantatı 25.Bölüm, 1. sf.....	89
“O Fortuna”, Dünya İmparatoriçesi Fortuna	

Enstitüsü : Sosyal Bilimler
Anabilim Dalı : Sanat Yönetimi
Programı : Sanat Yönetimi
Tez Danışmanı : Prof. Mesut İKTU
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Şubat 2012

ÖZET

CARL ORFF'UN MÜZİK YAŞAMI VE
SAHNE KANTATI CARMINA BURANA

Ömer Yusuf TOPÇU

Bu çalışma, Alman müziğinin en önemli bestecilerinden Carl Orff'un müzikal yaşamı ve Carmina Burana Kantatı'nın incelemesini içeren bilgiler sunmaktadır.

Birinci bölümde Carl Orff'un müzik yaşamı, ikinci bölümde Carmina Burana Kantatı'nın müzikal örneklerle incelemesi yer almaktadır. Eklerde ise Carl Orff'un Carmina Burana Kantatı'nın Harvard Üniversitesi Kütüphanesi, New York Halk Kütüphanesi ve Yale Üniversitesi Kütüphanesi'nden sağlanmış orijinal el yazısı partiyon örnekleri, Kantat hakkındaki yorumlar ve Kantat'ın şimdiye kadar yapılmış kayıtlarının bir listesi bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Carl Orff, Carmina Burana, kantat, Orff-Schulwerk

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Social Sciences
Department : Arts Management
Program : Arts Management
Supervisor : Prof. Mesut İKTU
Degree Awarded and Date : Master Thesis – February 2012

ABSTRACT

CARL ORFF’S MUSICAL LIFE AND CANTATA CARMINA BURANA

Ömer Yusuf TOPÇU

This study includes the musical life and the Carmina Burana by Carl Orff, one of the most important German composers. In the first section the music career of Carl Orff, and in the second section a study of his Carmina Burana with musical samples are presented. At the attachments section the original manuscript copies of the cantata from Harvard University Libraries, New York Public Libraries and Yale University Library.

Keywords: Carl Orff, Carmina Burana, cantata, Orff-Schulwerk

GİRİŞ

Çağımızın egemen müzik anlayışına karşı çıkan, sanatın ana kaynaklarından yararlanıp kendine özgü bir anlatım biçimi geliştiren, müzikli tiyatroyu geniş halk kitlelerine sevdirmeyi, benimsetmeyi amaç edinen, hümanist, eğitimci, tiyatro adamı ve besteci Carl Orff önde gelen bestecilerin arasında gösterilmektedir.

Beuern Aziz Benoit manastırında XIII. yüzyıldan bu yana, kimin tarafından derlendiği bilinmeyen, kökleri o çağın gezgin öğrencilerine dayanan, kısmen çok bozuk bir Latince, kısmen orta yüksek Almanca ile yazılmış çok sayıda el yazması şiirler ve şarkılar bulunuyordu. XIX. yüzyıl ortalarına doğru Beuern Şiirleri (Carmina Burana) adı altında ilk kez yayınlanan bu dünyasal şiirlerde Carl Orff, hem dinleti biçiminde seslendirilebilecek, hem de sahnede talih tanrıçası Fortuna'nın çarkını betimleyen dekorlar önünde kostümlü olarak oynanabilecek, dans ve şarkı benzeri bir oyun için mükemmel bir kaynak buldu. Böyle bir oyuna biçim bulmakta zorluk çeken Orff, sonunda en yakın biçim olan kantatta karar kıldı.

Tezde Orff'un müzik yaşamından ve onun müzik eğitimi yaklaşımı olan Orff-Schulwerk'ten ayrıntılı olarak bahsedilmesinin ana nedeni besteciye her yönü ile tanıyarak sahne kantatının daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır. Bestecinin diğer yapıtlarına da yine aynı nedenden yer verilmiştir.

Eser tez süresi içinde, Mayıs 2010 tarihinde, didaktik indirgeme yoluyla yaşları 9 ile 18 arasındaki 300 öğrenci ile 70 kişilik orkestra eşliğinde başarılı bir şekilde seslendirilmiştir.

Carl Orff'un Carmina Burana Kantatı'nın Harvard Üniversitesi Kütüphanesi, New York Halk Kütüphanesi ve Yale Üniversitesi Kütüphanesi'nden sağlanmış orijinal el yazısı partiyon örnekleri ve diğer kaynaklardan yararlanılmıştır.

Sahne kantatının ayrıntılı incelendiği ikinci bölüm ise bu eseri tanımak ya da yönetmek isteyen koro şefleri için yararlı bir kaynak olacaktır.

BÖLÜM I

CARL ORFF'UN MÜZİK YAŞAMI

1.1. Çocukluk ve Gençlik Dönemi

Carl Orff 10 Temmuz 1895'de Münih'te doğmuştur. Küçük yaştan itibaren tiyatroya düşküncü. Henüz çocukken evde oluşturduğu kukla tiyatrosu için oyunlar yazdı ve besteler yapmıştır. Carl Orff beş yaşındayken piyano dersleri almaya başlamıştır.

1905'dan 1907'e kadar Münih'teki *Ludwigsgymnasium* Gramer Okulu'na, 1907'den 1912'ye kadar *Wittelsbach Gymnasium* Gramer Okulu'na devam etmiştir. Bu okuldan Münih Müzik Akademisi'ne gitmek için ayrılmıştır.

1.2. Eğitim Yılları

1912–1914 yılları arasında Münih Müzik Akademisi'nde okumuştur. Bu yıllarda Schoenberg'in armonik teorisi ve çalışmaları ile Debussy'nin müziği üzerine çalışmalar yaparak kendini geliştirmiştir. Onun ilk sahne çalışması olan ve metnini Japon No Drama Terakoya'yı temel alarak yazdığı “Gisei”, op. 20, (1913), adındaki müzikli drama olmuştur ve C. Debussy'nin tonal dilinden esinlenerek yazmıştır. Bununla birlikte Richard Strauss ve Maurice Maeterlinck'in müziğinden oldukça etkilenmiştir (Jungmair, 2001).

1914'e kadar avangard müzikal tarzını benimsemiş ve orkestral çalışması “Tanzende Faune” ile M. Maeterlinck'in şiirlerinden yararlandığı bir hayal oyunu olan “Treibhauslieder” eserlerini yapmıştır. Ancak yanlış yolda olduğunu düşünerek anlayışını kısa sürede değiştirmiştir.

Orff 1915 yılında piyano performansını geliştirmek için Hermann Zilcher ile özel derslere ve ardından Münih Operası'nda çalışmaya başladı. 1916–17 yıllarında Münih Oda Tiyatrosu'nda yönetici olarak çalıştı. Otto Falckenberg'in ilgi çeken yapımlarından esinlenerek Shakspeare'in "Bir Yaz Gecesi Rüyası" için müzikler yazdı.

1917 yılında askerlik görevine çağrıldı. Kısa bir süre sonra da Mannheim Ulusal Tiyatrosu ve Darmstadt Tiyatrosu'nda yönetici oldu. Bu dönemde Richard Strauss'un tarzından etkilenecek birkaç eser vermiştir.

Orff 1919'dan 1931/32 yıllarına kadar çalışmalarına Münih'te serbest besteci olarak devam etmiş ve kendi kişisel tarzını geliştirmiştir. 1921'de Curt Sachs Orff'un dikkatini Monteverdi'ye çekmiştir. 1923/24 yıllarında Orfeus ile başlayarak Monteverdi'nin ana birkaç eserinin düzenlemeleri üzerinde çalışarak kendi müzikal dilinin gelişmesine ve şekillenmesine olanak tanımıştır (Warner, 1991: 2).

1.3. Eğitsel Çalışmaları ve Orff-Schulwerk Öğretisi

Carl Orff müzik eğitimine getirdiği yenilikler ve hizmetlerle de bilinir. Bu alandaki ürünleri ilgi uyandırmaya başlayınca amacını şöyle açıklamıştı sanatçı: "Yalın müzik, söz, devinim ve onun ruhsal gücü pekiştirir, geliştirir, duygusal bereketi sağlar. Bu hareket olmadan ruhsal ve duygusal çöküşü engelleyemeyiz. Ya doğadaki çöküş nasıl belirir? Eğer toprak aşırı sömürülmeye başlanır, su kötüye kullanılırsa, ormanlar yok yere kurban edilir, kısaca doğa dengesi bozulursa... İnsan da ruhsal çöküşe uğrarsa dengesi bozulmaz mı? Doğada bereketi sağlayan neyse çocuk ruhuna gerekli gücü sağlayan müzik de odur. Çocuk erken yaşlarda ne görmüş, ne bilmişse yaşamı boyu onu arayacaktır. O yaşta edinilmeyenler daha sonra kazanılmaz, hiç değilse kısır kalır."

Orff çocukları müziğe daha çok yaklaştırmayı ve bu sanata karşı yöreklendirmeyi gözeten yöntemleri 1930 yılında geliştirmeye koyulmuş, çalışma ve deneylerini 1954 yılına kadar sürdürmüştür. Bu yöntemlerin temelini çocuğa çok küçük yaşlardan başlayarak ritim alışkanlığı aşılama, sonra da ezgiyi sevdirmek

oluşturur. Çocuk her iki konuda da önce ilkel çalgılarla oynamaya alıştırmakta, bunlardan ürettiği seslerin ritmi basit biçimde öğretilmekte, sonra çalgıları kendi kendine yapmasına özendirilmekte, bu iş için gerekli malzeme tanıtılmaktadır.

Orff, her yaşa ayrı program ve açıklamalar hazırlamıştır. Nazi Almanya'sında ancak sınırlı sayıda uygulanan bu yöntemler 1950 yıllarında sonra başta Bavyera Radyosu olmak üzere tüm Federal Almanya radyolarınca kabul edilmiş, ayrıca yardımcı plaklar yayınlanmıştır. Japon eğitimcisi Suzuki'nin de benzer ilkelere hareket ederek sağladığı başarıyı Macar bestecisi Zoltan Kodaly'nin şarkıya dayalı yöntemiyle getirdiği ilgiyi de katarsak son yıllarda bu üç adın saygın rolünü kestirmek güç olmayacaktır.

1930'ların başında önceleri Almanya ve Avusturya'da dikkate değer bulunan Orff-Schulwerk müzik ve dans pedagojisi kısa zamanda tüm Avrupa'da ve Amerika'da özellikle müzik sınıflarında uygulanmaya başlamıştır.

Orff-Schulwerk 1920'lerin sonunda Carl Orff ve Gunild Keetman tarafından ortaya konulan bir müzik eğitimi yaklaşımıdır. Bu yaklaşım kendiliğindenlik, yaratıcılık, müzik – dil – hareket anlamında disiplinler arası çalışma prensipleriyle temel müziksel olguların – ritim, ses alanları, formlar vb – öğrenilmesidir. Müziği ve hareketi öğretmenin ve öğrenmenin bir yolu olan bu yaklaşım her yaş için, herkes için ve her yetenek seviyesi içindir.

Kugler'e göre, "Orff-Schulwerk tanımlaması ilk kez 1930 yılında Carl Orff ile Schott yayınevinin (Schott-Verlag) görüşmeleri sırasında ortaya çıkmıştır. Bu tanım Paul Hindemith'in op. 44 Schulwerk für Instrumentalzusammenspiel ile Elma ve Erich Doflein'in Geigenschulwerk yapıtlarının başlıklarına dayanır ve Schulwerk belli becerileri öğrenmeye yarayan bir taslak/tasarım anlamını taşır." (Kugler, 2003, 64).

Yirminci yüzyılın başları Almanca konuşulan ülkelerde reformist eğitim dönemidir. Bu pedagojik eğitim dönemi eskilere uzanır. On dokuzuncu yüzyılın başlarında Pestalozzi, insanın kendiliğinden yapma eylemi üstüne çalışmıştır. Pestalozzi açıkça belirtmiştir ki; "Elementer eğitim fikri, insan türünün kalıtımsal özelliklerinin ve gücünün eğitilmesi ve gelişmesinin doğaya uygun olması fikrinden

başka bir şey değildir.” Pedagog Katia Oyala Koçak eğitimde var olan kendiliğindenlik olgusunun aktif öğrenimin doğasında olduğunu belirtmektedir; “Kendiliğinden yapma uğraşının ve eyleminin pedagojik ve yöntemsel bir nitelik olarak görülüp dikkate alınmasıyla pasif öğrenim biçimleri aşılar”. Müzik ve dans pedagoğu Ulrike Jungmair ”Elementer Müzik” başlıklı yazısında kendiliğindenlik, yaratıcılık ve dayanışma becerisinin Orff-Schulwerk yaklaşımının doğuş merkezi olduğunu açıkça belirtmektedir. “Müzik ve dans olgusu insanı tüm antropolojik boyutlarıyla – devinimsel, duygusal, zihinsel ve sosyal olarak- içine alır. Müzik yapan / dans eden insan üretim, çoğaltım, alma ve yansıtma gibi çok değişik çalışmalarda kendi yaratıcı kişiliğini ve birlikte oluşturma becerisini yaşayarak görür“ (Koçak, 1998: 4).

Yirmibirinci yüzyılın başlarında Orff Enstitüsü profesörlerinden Rudolf Nykrin, Salzburg, bu müzik ve dans eğitimi yaklaşımının başlangıç yıllarını şu şekilde özetlemektedir; “İkinci Dünya Savaşı sonrasında müzik eğitimi alanındaki önemli dergilerden Musik im Umterricht’in birçok sayısında “Orff-Schulwerk” alt başlığı ile ünlenen “Musik für Kinder” yayınlarının saygıyla anıldığı görülür. Müzik eğitiminde reform konusunda Schulwerk’e umut bağlanmıştır ve motivasyon yaratan bir eğitim uygulaması olarak gözlemlenmiştir.” Nykrin’in bu açıklamasına ek olarak Orff-Schulwerk yaklaşımındaki kendiliğindenliğin fark edilebilmesi ve elli yıl önce pedagoji biliminin ihtiyacı olan girişimin çerçevesini şu şekilde oluşturabiliriz; Sekiz ile on iki yaşları arasındaki yirmi kadar çocuk, şaşırtıcı bir dikkat, güven ve rahatlıkla bardaklarla oynayarak melodi üretiyor, glockenspiel ve ksilofon kullanıyor, davul ve çelik üçgenlerle ritmi belirliyor, gerektiğinde buna el çırparak, ayak vurarak, mırıldanarak, ıslık çalarak veya şarkı söyleyerek katılıyorlar. Sürekli yer değiştiriyorlar, (çünkü her çocuk her çalgıyı kullanıyor). Solistlikten koristliğe geçiş çok doğal gerçekleşiyor. Solonun görüldüğü hemen her yerde hiç zorlanmadan doğaçlama olanakları meydana çıkıyor. Bu çocukların sıkıntı içinde ölçüyü saymaları gerekmiyor, ritmi bedenlerinde hissediyorlar, (zaman duygusu bilinçaltılarında.) Philip Emmanuel Bach’ın istediği gibi “talimli bir kuş gibi değil, gönülden” çalışıyorlar, ezberleyerek öğrenmiyorlar. Onlara bir fikir veriliyor, hayal güçleri uyandırılıyor. Böylece geleceğin profesyonel müzikçileri olmak üzere konservatuarlara gelen birçok çalgıcı ve şarkıcıdan daha iyi bir şekilde temel bilgilere hakim oluyorlar ve her şey kendiliğinden gerçekleşiyor.

Orff-Schulwerk'te sunulan dizeler, ritim, melodi ve müzik cümleleri ezberlenerek öğrenilecek çalışma parçacıkları olarak ele alınmamaktadır. Bunlar kişinin kendi düzenlemelerine köprü oluşturmaktadır. Orff Schulwerk'e göre doğaçlama asla sadece "kendiliğinden" ve "bireysel" değildir. Doğaçlama her zaman bir müziksel öğrenme amacına bağlı olarak ve tonalite ile formun yapısında kendini göstermektedir. Orff-Schulwerk'in pedagojik fikirleri ya da prensipleri somut biçimde müzik yapılmasıyla hayata geçirilmektedir ve onun farklılığını öne çıkarmaktadır.

C. Orff ve G. Keetman 1950 – 54 yılları arasındaki radyo yayınlarına araç olan şarkıları bir araya getirerek beş ciltlik "Çocuklar için Müzik" adındaki kitabı yazdılar (Warner, 1991: 5).

Avusturya'nın Salzburg kentinde bulunan Mozarteum Üniversitesi Orff-Schulwerk'in uluslararası merkezidir. Orff Schulwerk'in yarattığı evrendeki temel işlevine bakışı, savaş sonrası dönemde Orff Schulwerk'i önemli ölçüde destekleyen ve o zamanki "Mozarteum Akademisi"nin başkanı olarak Orff Enstitüsü'nün kurulmasının yolunu açan Eberhard Preussner'in aşağıdaki sözleri açıklamaktadır. "Schulwerk günümüz müziğini ve müzik eğitimini gençliğin, müzikseverlerin, pedagojiyi ve müziği meslek seçenlerin, bilincine yerleştiren bir toplu eserdir." Orff Schulwerk ile çocuk yaştan başlayarak müziğe aşina olunur ve müzik en titiz biçimde aktif olarak öğrenilir. Yirminci yüzyılda hiçbir eser bu amacı daha kapsamlı ve daha somut belirtmemiştir. Buna göre Orff-Schulwerk diğerleriyle karşılaştırıldığında daha geniş bakışlı bir yaratıcı düşünce anlayışıdır. İçindeki fikirler mutlak değildir, öğrenenlerin yeni yaratılarına yer açıldığı ölçüde "bunlar geride kalmaktadır". Bu noktada Orff-Schulwerk okuyarak, ezberleyerek öğrenmeyi daha güçlü bir biçimde programlayan dünyaca bilinen diğer müzik eğitim yaklaşımlarından farklıdır. Orff-Schulwerk'teki temel düşünce varlığını bugüne kadar sürdürmüştür. Çünkü müziği öğrenmenin temel süreçleriyle örtüşmektedir.

Carl Orff'un yirminci yüzyılın ortalarında "Schulwerk" yayınlarında belirttiği gibi "Elementer müzik asla tek başına müzik değildir, hareketle, dansla ve dille bağlantılıdır. Kişinin kendi yapması gereken müziktir. Bu müzikte dinleyici olunmaz,

kişi birlikte çalarak müziğe katılır. Büyük formları yoktur, küçük dizi formlarına, ostinatoya sahiptir. Elementer müzik dünyevi, doğal ve bedenseldir. Bu müziği herkes deneyebilir, öğrenebilir ve çocuğa göredir.“ Orff-Schulwerk’in başka ülkelerde uygulanmaya başlaması onun uluslararası boyutta ilgi görmesini sağlamıştır (Taylor, 2004: 27)

Carl Orff, Orff-Schulwerk’i doğal ortamında yetişen bir bitkiye benzetmiştir. Kendiliğinden biten otların daha güçlü ve sağlam yetiştiğini söylemektedir. (Orff, 1963: Jungmair, 2003: 18). Bu konuda Orff şöyle bir ifade kullanmıştır: “Okul eseri önceden tasarlanan bir planla ortaya çıkmadı. Bu kadar kapsamlı bir şeyi o zamanlar düşünemezdim bile. Bu bir zorunluluktan ortaya çıktı.” (Gersdorf, 1981: 52).

Orff Pedagojisi, çocuklara ve yetişkinlere eğitimde, her türlü hareketi, dansı, sesi ve müzik aletini kullanmayı ve bunlarla insanların içindeki yaratıcılığı ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Hepimiz biliyoruz ki “anlamak” nesnelere yalnızca doğrudan ilişki sonucu edinilebilen temel deneyimlere dayanmaktadır Çocuk gamı çalabiliyorsa veya söyleyebiliyorsa, bu bilgiyi sağlam olarak edinmiş demektir. Müzik ne birlikte öğrenme yöntemiyle ne de sadece pasif edinilen bilgi biçiminde öğrenilir. Aksine giderek artan karmaşıklıkta bir planın aktif olarak kazanımı gerekir. Uzun sürede öğrenmeyi etkileyen sadece “figürlü simgeleme” dir. Anlamak gerçek müzikal anlamda simgelemeyi gerekli kılar, burada söz konusu bilgi bir şey hakkında olanı değil, o şeyin nasıl yapıldığını da kapsar. Ancak yeterli egzersiz ve otomatikleşmeden sonra müzikal olgunun yapı olarak düşünüldüğü ve yorumlandığı bir düzeye geçilebilir. Birçok araştırmanın da açık olarak gösterdiği gibi bilgiler yaşantı ve düşünce ortamında çok yönlü zihinsel bir bağlantıyla (“çoklu simgeleme”) kaydedilir ve derinleştirilir.

Elementer müzik herkesin öğrenebileceği, deneyimleyebileceği, çocuğa uygun bir müziktir (Orff, 1963: 16; Nykrin, 2005: 5).

Orff elementeri arıyordu. Bunu şu şekilde vurguluyor; “Elementer nedir? Elementer, Latince elementarius, yani elementlere ait, başlangıçta var olan anlamına gelir. Elementer müzik yalnızca müzik değildir. Hareketle, dansla ve dille birbirine

bağlıdır. Elementer müzik, insanın kendi yaptığı, ama sadece dinleyici olarak değil, oyuncu olarak da katıldığı bir müziktir.” (Gersdorf, 1981: 53)

Anasınıfından üniversitelere kadar var olan eğitim ortamlarında son zamanlarda gündemden düşmeyen bütüncül öğrenme, öğrenme kuramı açısından bir haklılığa sahiptir. Bütüncül öğrenmenin en önemli destek noktaları olan “aktif katılım ve kendiliğindenlik” gün geçtikçe zorunlu değişimin eğişinde olan reformist dünya eğitim platformlarında vazgeçilmezlik bir nitelik kazanmaktadır.

Orff-Schulwerk mental sorunları bulunan, handikaplı, çocukların eğitiminde bir yaklaşım olarak etkili bir zeminde yer almaktadır. Belirleyici olan her zaman çocuğun kendi etkinliğidir. Otizmden, bu ağır iletişim ve bağıntı kurma bozukluğundan çocuğu sadece kendi yaratıcı uğraşı kurtatır (Schumacher, 1994)

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde başlayan bu büyük değişim sanat eğitimi alanında, özellikle müzik ve hareket eğitimi, Orff-Schulwerk prensiplerinin ve pedagojisinin uygulanmasıyla gerçekleşmektedir.

Orff-Schulwerk öğretisinin ilkeleri şu şekilde özetlenebilir:

- Dans ve müzik insanın bedensel, ruhsal ve zihinsel gücünün elementer biçimde dışa vurumudur.
- Dil, dans ve müzik çocuğun birbirinden ayırmadığı hareket alanıdır.
- Başlangıçtan bu yana şarkıya çalgı eşlik eder.
- Kulaktan kulağa geçen veya nota yazımı yapılan müziği veya geleneksel dans formlarını uygularken yaratıcılık katılır.
- Her insan kendini (duygularını) müzik ve hareketle ifade etme potansiyeline sahiptir.

Orff-Schulwerk öğretisinin hedefleri şu şekilde özetlenebilir:

- Müzik sevgisi uyandırmak ve geliştirmek,
- Ses, beden ve çalgı yoluyla farklı müziksel davranış ve ifade olanakları geliştirmek,
- Bireysel yaratı ve yaşantı olanakları oluşturmak.

Fiziksel, mantıksal, ruhsal olarak hazırlanarak Orff-Schulwerk'te yeterli derecede eğitim almış olan kişi, bu yaklaşımın bir araya getirdiği ortamı bulur ve kendisine çocuklarla müzik yaratmada tatmin edici bir sistem sağlar (Chosky, 1986: 52).

Orff-Schulwerk öğretisinin alanları şematik olarak şu şekildedir:

- Müzik Eğitimi
Pentatonik Diziler
Ostinato Ritim ile Eşlik
Şarkılardan Alınan Motifler
Orff Çalgıları
Tekerlemeler
Kanonlar
- Hareket Eğitimi
- Doğaçlama Eğitimi
Ritmik Doğaçlamalar
Ezgisel Doğaçlamalar
Dans Doğaçlamaları
- Çalgı Eğitimi
- Yaratıcı Drama Eğitimi

Müzik – Hareket – Daha Yaratıcı Hareket – Daha Yaratıcı Müzik döngüsü dansçıların ve dans eden müzisyenlerin bulunduğu eski kültürlerdeki müzik deneyimlerinden Orff-Schulwerk yaklaşımına yansımıştır (Chosky, 1986).

İfade etmek kendi kendine yavaşça da oluşabilir. Mimiklerimiz duruşumuz ve hareketimiz, sesimiz ve bakışlarımız hep aynı duygusal baskı sonucunda ya da olumlu etkilenmeyle gün be gün üzerimize etki eden herhangi bir şey tarafından, biz kendi bedensel görüntümüzde daha önceki içsel mevcudiyetimizin ifadesine dönüşene kadar şekillendirilir. İfadenin aracı kendi bedenimiz, tesadüfî objeler veya çeşitli sanatsal iletişim araçları olabilir. Sanatsal ifade, söz konusu zamanın estetik anlayışına göre, nesnel karakteristiklerle veya öznel algılamalarla yolunu bulur hatta arzu edilen temsil formunun ifadesizliği şekline dönüşür. Çeşitli ve özgeci duygular ve onların ifadesi ancak ilkel ifade örneklerinin deneyiminin temelinde mümkündür. Duygusal, bilişsel ve bedensel gelişimi eşdeğerli kabul edip desteklemeliyiz. İnsanın üç farklı parçası olarak değil birbirinden ayrılmaz ve birbirini karşılıklı olarak destekleyen ve etkileyen sistemler olarak algılamalıyız. Dolaysız, düz ifade bu temelde kabul edilmeli ve oluşturulan, biçimlendirilen ifade desteklenmeli ve fark edilmelidir. Bilgilendirme ve bilinçlendiren her iki alan için de geçerlidir (Haselbach, 2007: 6–9).

Orff-Schulwerk öğretisinin sosyal yönleri kapsamında; Eğitimin – müzik ve dans eğitimini de içeren – sosyal yönü yanında Pestalozzi'nin kafa, yürek, el diye formüleştirdiği bilişsel, duygusal ve sensomotorik yönleri de sayılmalıdır. Bu dört bakış açısı insan hayatında yaşanan, yapılan ve öğrenilen dört boyutu oluşturur. Algılarla hareket ederiz (sensomotorik), duygularımız (duygusal) ve düşüncelerimiz (bilişsel) vardır ve uyum sağlamaya eğilimliyizdir (sosyal). Bu dört boyut dengede olduğu zaman en iyi şekilde öğreniriz. Sosyal yetkinliğin edinilmesine müzik ve dans eğitiminin yaptığı katkı, özellikle aktardığı sensomotorik deneyimlerde görülür.

“Elementer müzik yapma” enstrüman çalmanın çok farklı yönlerini ele alır. Her fırsatta müzik ve hareket, müzik ve dans arasındaki bağı kullanır. Çocuklar kendi müziklerini yaratırlar, doğaçlama yapmayı öğrenirler. Öğretmenin görevi dönüşüm ve “didaktik indirgeme” yolu ile grubun mevcut öğrenme durumuna uygun “tema” – ritimler, melodiler, enstrümantal parçalar bulmaktır. “Didaktik indirgeme”

yapılırken iki konu önemlidir: Nicel indirgemedede konular mantık silsilesi kaybedilmeden, çocukların bir tema ile baş edebilecekleri daha önceki deneyimleri, bilgileri ve tekniklerine bağlı olarak sadeleştirilmelidir. Nitel indirgemedede – ki bu bir geri dönüşüm olarak kabul edilir – bu temalar temsil, sahneleme ve yaşanılabilir durumlara dönüşebilir, betimsel ve motorik fantezilerle fark edilir, “eşelenir”, ritimler ve melodiler hareketle dinamikleşir, eşit ölçüde “yüklenir”. Dersteki sunum, düzenleme ve sahnelenendirme başarılıysa, böyle süreçler her bireyin kendi içinde taşıdığı potansiyeldir canlandırabilir. Müzikal doğaçlama, yaratı ve her müzikal yorumlama böylece kişisel kalitenin bir ifadesine dönüşür. Grup içinde birlikte çalma deneyimi – bütün sosyal hedeflerin üstünde – birlikte müzik yapmanın ne anlama gelebileceğini fark ettirir (Jingmair, 2007: 11).

1.4. Sanatsal Çalışmaları

“Würzburg’daki eski bir kitapçının ellerimdeki katalogunda “*Fortuna*”yı gördüğümde sihirli gücüyle beni etkileyen başlığını keşfettim: *Carmina Burana*.”

Orff en çok bilinen yapıtının temelini oluşturan el yazmasını nasıl keşfettiğini bu sözlerle ifade etmektedir. Yaşamın ve içmenin zevkinin orijinal kitaptan seçildiği aşk için yazılmış bir şarkı koleksiyonu olan *Carmina Burana*, çağdaş müzik tiyatrosu dönemindeki en başarılı eserdir.

Mitolojinin oyuncu kızı olarak “*Peri Masalları*” Orff’a eserleri için sonsuz bir esin kaynağı olmuştur. Peri masallarını “*Der Mond*”a ve “*Die Kluge Operası*”na uygulamıştır. *Die Kluge*, *Der Mond*’dan daha başarılı bir dile sahip olmuştur. 1846’dan bu yana bilinen müstehcen, keskin ve sert atasözlerinden esinlendiği müzik tarzı oldukça isabetliydi.

Carl Orff şu yorumda bulunmuştur:

“Dil doğal yaratılarımda her zaman temel bir element olmuştur: Bernauerin’da söylenen söz en yüksek yaratı kaynağı oldu”.

Seyircinin hakaretinin bir formu olan Bavyera Komedi *Astutuli*'de ritmik dille müzikal zamanları katıştırmıştır. Çalışmaları “*Comoedia de Christi Resurrectione - Ein Osterspiel*” ve “*Ludus de Nato Infante Mirificus - Ein Weihnachtsspiel*”i yine Bavyera deyimleri üzerine yaratmıştır.

1949'da, Carl Orff'un *Antigona*'si Salzburg Festivali'nde ilk temsilini vermiştir. Müzikal Oyun yazarı Orff, Friedrich Hölderlin'in Sophocles'in tragedyasının adaptasyonundaki söz sanatından esinlenmiştir. Bu çalışmasıyla, daha sonra Friedrich Hölderlin tarafından çevirisi yapılan “*Oedipus*”da devam eden bir yeni müzik tiyatrosu formu yaratmıştır. Bunun ardından bu yeniliği geliştirdiği “*Prometheus*” gelmiştir. 1968'deki ilk tarihi temsili büyük bir anlaşmazlıkla karşılanmıştır.

Carl Orff onun en kişisel eseri olan “*De Temporum Fine Comoedia*” (*Zamanın Sonunun Komedi*) ile sanat yaşamını tamamlamıştır.

1.5. Orff Enstitüsü

1961 yılında Carl Orff tarafından kurulan Elementer Müzik ve Dans Pedagojisi alt başlığıyla Orff Enstitüsü Avusturya'nın Salzburg şehrinde bulunan Mozart Akademi olarak da bilinen Mozarteum Üniversitesi'ne bağlıdır. Oldukça yoğun ve aktif bir iletişim ağı olan merkezin öğretim üyesi kadrosu yenilikçi bir bakış açısıyla sürekli gelişen bir yaradılışa sahiptir. Carl Orff vakfı tarafından desteklenen enstitü bağlantısı dünya ile hiçbir zaman kesintiye uğramayan ve sürekli kültürel alışverişin yaşandığı bir organik doku içerisinde gönüllülük esaslı işleyen bir yapıdadır.

Bugün Orff Enstitüsü dünyaya yön veren bir eğitim merkezidir. Farklı yaş grupları ve yetenek seviyelerinde gelen bireylere katılım ve gözlemler yoluyla deneyimler yaşatan enstitü bir alanda yoğunlaşma olanakları sunduğu gibi genel müzik ve dans pedagojisi temellerini de lisans, yüksek lisans ve özel kurs öğrencilerine öğretir.

1.6. Biyografik Ayrıntılar

1895 10 Temmuz'da Münih'de doğdu

1900 İlk piyano derslerini almaya başladı

1905 Kendi kukla tiyatrosu için müzikler yazdı.

1912–14 Münih Müzik Akademisi'nde okudu

1914 Hermann Zilcher piyano çalışmaya başladı.

1916 Münih Oda Tiyatrosu'nun müzikal yöneticisi oldu.

1918 Mannheim ve Darmstadt Tiyatrolarında müzikal yönetici oldu.

1919 16. ve 17. yüzyılların önemli bestecilerini çalıştı; Münih'te özel dersler verdi.

1920 Heinrich Kaminski ile çalıştı.

1924 Münih'te Günther Okulu'nun kurdu.

1925 Monteverdi L'Orfeo'sunun yeni düzenlemesinin ilk temsili.

1926 Gunild Keetman ile işbirliğine başladı.

1930 Orjinali William Byrd'a ait Entrata'nın ilk temsili.

1931 Schulwerk'in ilk baskısı.

1932 Bach'ın St. Lukas Passion adaptasyonu ve düzenlemesi.

1932–33 Münih Bach Topluluğu'nun Müzik Direktörü

1936 Olimpik Festival için müzik: "Einzug und Reigen"

1937 Carmina Burana'nın ilk temsili.

1939 Der Mond'un ve Ein Sommernachtstraum'un ilk temsilleri.

(3. versiyon)

1943 Die Kluge ve Catulli Carmina'nın ilk temsilleri.

1944 Günther Okulu Naziler tarafından kapatıldı.

1947 Mnh valiliğinden dl; Bernauerin'in ilk temsili.

1948 İlk Radyo Yayını, Orff Schulwerk. Musik für Kinder, ocuklar için Müzik.

1949 Antigonae'nin ilk temsili.

1950–54 Schott Müzik Yayınevi Orff Schulwerk. Musik für Kinder'i yayınladı.

1950–60 Mnh Müzik Yüksekokulu'nda Kompozisyon Kürsüsü Bölüm Başkanı

1953 Trionfo di Afrodite'nin ilk temsili.

1959 Oedipus der Tyrann'ın ilk temsili: Tübingen niversitesi'nin Onur Profesörü.

1962, 1963 ve 1966 çeşitli ülkelerde "Schulwerk" dersleri verdi.

1968 Prometheus'un ilk temsili.

1972 Mnh Üniversitesi Onur Profesörü, Federal Almanya Cumhuriyeti tarafından "Başarı Nişanı" ile ödüllendirildi.

1973 De temporum' un ilk temsili.

1975–81 Belgeleme alışması. "Carl Orff und Sein Werk" , 8 cilt

1982 29 Mart'ta Mnh'te öldü.

BÖLÜM II

SAHNE KANTATI CARMINA BURANA

1. TARİHİ

Beuern Aziz Benoit manastırında XIII. yüzyıldan bu yana, kimin tarafından derlendiği bilinmeyen, kökleri o çağın gezgin öğrencilerine dayanan, kısmen çok bozuk bir Latince, kısmen orta yüksek Almanca ile yazılmış çok sayıda el yazması şiirler ve şarkılar bulunuyordu. XIX. yüzyıl ortalarına doğru Beuern Şiirleri (Carmina Burana) adı altında ilk kez yayınlanan bu dünyasal şiirlerde Carl Orff, hem dinleti biçiminde seslendirilebilecek, hem de sahnede talih tanrıçası Fortuna'nın çarkını betimleyen dekorlar önünde kostümlü olarak oynanabilecek, dans ve şarkı benzeri bir oyun için mükemmel bir kaynak bulmuştur. Böyle bir oyuna biçim bulmakta zorluk çeken Orff, sonunda en yakın biçim olan kantatta karar kılmıştır.

İçli sevgiden, gençlik ve güzellikten söz eden, kaba-saba ama içten, neşeli, ele avuca sığmayan bir yaşama sevinciyle dolu Beuern şiirleri içerik ve biçim yönünden farklılık gösteren üç bölümden oluşmaktadır.

Carmina Burana'nın yaradılış hikayesinde şanslı bir var oluşlar saklıdır. Bu talih çarkı Orff'un kendisi tarafından şu şekilde tanımlanmaktadır: "İçinde sihirli bir gücü barındıran bir ikinci el kataloğu ellerimin üzerine koyan 'Talih' bana güldü".

Carmina Burana'nın sözlerini oluşturan şiirlerin çoğu 13.y.y sonlarında yazılmış olup; biçimi, içeriği ve dili çok karışıktır. Bu şiirlerde Latince ile Fransızcanın, Almanca ile Latincenin karıştığı görülmektedir. 1830 yılında Bavyera Alpleri'ndeki Benediktin Manastırı'nı denetlemekle görevli Christoph von Aret'in

bulduğu şiirler ve şarkıların tümü “1847” yılında Johann Andreas Schmeller adlı yazar tarafından yayınlanmıştır.

Şiir ve şarkılarda genel anlamıyla yeryüzü kötülüklerinden, geleneklerin yitişinden yakınışlar, kilisenin ters tutumları, para gücü, sefaleti anlatırken arada birden baharın güzellikleri, dans ve aşk dizeleri vardır.

C. Orff bu şiir ve şarkılardan 25 tanesini seçerek üzerinde günlerce dil sorununu çözmek için dilbilimcilerle çalışarak eseri 1936 yılında tamamlamıştır.

Orff eseri genel yapısını ilkel görünümlü monotomsu bir ritim anlayışıyla yazmıştır. Müzik üç öğeden oluşur; ritim, tınsal renk ve tonalite. Carl Orff küçük yaştaki çocukların müziğe karşı ilgilerini ritim yoluyla başlatmayı öngörür. Carmina Burana’da da ritim hayli ön plandadır.

Carmina Burana’nın müzikal özellikleri Carl Orff tarafından şöyle tanımlanır: “Carmina Burana’nın en göze çarpan özelliği statik bir yapıda oluşudur. Onun şiirsel, kıtasal, yapısı için bir değişiklik yapılamazdı. Enstrümantasyonu başlangıçtan bu yana daima içinde olan ve tekrarlarında aynı kalan bir müzikal formül bulundu. Tekrarlanabilirliği ve etkisi kısa ve öz oluşuna bağlıydı. Eser ilk olarak sahne için tasarlandı. Sahne Kantatı performansı olarak bilindi” (Werner, 1981).

2. KANTATIN İNCELENMESİ

Carmina Burana üç bölüm ve yirmi beş şarkı ve orkestra için dans alt başlıklarından oluşur. Bölümler şu şekilde sıralanır;

Giriş: Fortuna Imperatrix Mundi (Dünya İmparatoriçesi Fortuna)

1. O Fortuna

2. Fortune plango vulnera

I. Bölüm: “Primo vere (İlkbaharda)”

3. Veris Leta Facies

4. Omnia sol temperat

5. Ecce gratum

Uf dem anger

6. Tanz

7. Floret silva nobilis

8. Chramer, gip die varwe mir

9. Reie

10. Were diu werlt alle min

II. Bölüm: In Taberna

11. Estuans interius

12. Olim lacus colueram

13. Ego sum abbas

14. In taberna quando sumus

III. Bölüm: Cour d'amours

15. Amor volat undique

16. Dies, nox et omnia

17. Stetit puella

18. Circa mea pectora

19. Si puer cum puellula

20. Veni, veni, venias

21. In truitina

22. Tempus est 23. Dulcissime

Blanziflor et Helena

24. Ave formosissima

Fortuna Imperatrix Mundi

25. O Fortuna

2.1. Giriş Bölümü: “Fortuna Imperatrix Mundi”

2.1.1.O Fortuna

“Koro”

İlk bölüm doğayı ve aşkı dile getirmektedir. Başlangıç korusu Romalıların en çok korktuğu talih tanrıçası Fortuna’ya saygılarını sunmaktadır. İçeriği sonsuz değişimdir. Fortuna elindeki bir çarkla durmadan insanların yaşamını yönetmektedir. Kararlılık ve büyüklük kavramları, koro ve orkestranın giriş ve finaldeki fortissimo birlikteliği ile ebedi sonsuzluğun yansıtılması için kuvvetli bir melodik yapı olarak sunulmaktadır.

Latince

O Fortuna
velut luna
statu variabilis,
Semper crescis
aut decrescis;
vita detestabilis
nunc obdurat

İngilizce

O Fortune,
Like the moon
You are changeable,
ever waxing
and waning;
hateful life
first oppresses

et tunc curat
ludo mentis aciem,
egestatem,
Potestatem
dissolvit ut glaciem.
Sors immanis
et inanis,
rota tu volubilis,
status malus,
vana salus
Semper dissolubilis,
Obumbrata
et velata
michi quoque niteris;
nunc per ludum
Dorsum nudum
fero tui sceleris.
Sors salutis
et virtutis
michi nunc contraria,
est affectus
et defectus
Semper in angaria.
Hac in hora
sine mora
corde pulsum tangite;
quod per sortem
sternit fortem,
Mecum omnes plangite!

and then soothes
as fancy takes it;
Poverty
and power
it melts them like ice.
Fate – monstrous
and empty,
you whirling wheel,
you are malevolent,
well-being is vain
and always fades to nothing,
Shadowed
and veiled
you plague me too;
now through the game
I bring my bare back
to your villainy.
Fate is against me
in health
and virtue,
driven on
and weighted down,
always enslaved.
So at this hour
without delay
Pluck the vibrating strings;
since Fate
strikes down the strong man,
everyone weep with me!

Türkçe

Ay gibisin, daima deđişirsin
Ya doğarsın, ya batarsın

Yaşamı kahredersin
Önce zorla, safça sonra
Bizimle eğlenirsin
Kaygı ve erk buz gibidir
Önünde eritirsin
Kader korkunç ve de boştur
Çarkı durmadan döner
Tüm yıkımla, iştahsızca
Çözülür ve hep döner
Karanlıkta ve yavaşça
Yardım eder isteksiz
Çıplak kaldı şimdi sırtım
Hilesinden, desteksiz
Güvenliğim ve erdemim
Şimdi küskünler bana
Tutku, sevgi ve yenilgi
Hep de karşı karşıya
Döktür burada, vur sazına
Kopsun teller, bekleme
Yenildiler tüm güçlükler
Kadere yakarın bizimle.

CARMINA BURANA

1. O Fortuna Fortuna Imperatrix Mundi Carl Orff 1895 - 1982

Pesante
3/4 $\text{♩} = 60$

poco string. 3/4 $\text{♩} = 120-132$

Flauti 1. 2. 3.
Oboi 1. 2.
Corno inglese
Clarinetto in Mi♭
Clarinetti in Sib 1. 2.
Fagotti 1. 2.
Contrafagotto
Corni in Fa 1. 2. 3. 4.
Trombe in Sib 1. 2. 3.
Tromboni 1. 2.
Trombone 3.
Tuba
Timpani
Piatti
CORO
Soprani
Contralti
Tenori
Bassi
Pianoforte I
Pianoforte II
Violini primi
Violini secondi
Viole
Violoncelli
Contrabassi

Şekil 1: Carmina Burana Sahne Kantatı 1.Bölüm, 1. sf.

“Fortuna Imperatrix Mundi”

“O Fortuna”

2.1.2. Fortune plango vulnera: “Talih yaralarım ağlarım”

Erkekler Korusu ve Kadınlar korusu

Erkekler korusu Fortuna'nın açtığı yaralardan, çarkını çevirdikçe insanların inişli yokuşlu hayat yollarında düşüp kalkmalarından yakınıır. Tekrarlarda kadın korusu erkeklere eşlik eder. Güçlü bir anlatımı olan bölüm kantatın en sevilen bölümlerindendir. Bunun nedeni orkestra ve koronun ana melodik yapıyı tamamlarcasına birbirini takip etmesi ve ezgisel yapılanmanın basit bir düzlemde sunulmuş olmasıdır.

Latince

Fortune plango vulnera
Stillantibus ocellis
quod sua michi munera
subtrahit rebellis.
Verum est, quod legitur,
fronte capillata,
sed plerumque sequitur
Occasio calvata.
In Fortune solio
sederam elatus,
prosperitatis vario
flore coronatus;
quicquid enim florui
felix et beatus,
nunc a summo corru
gloria privatus.
Fortune rota volvitur:
descendo minoratus;
alter in altum tollitur;
nimis exaltatus
rex sedet in vertice

İngilizce

I bemoan the wounds of Fortune
With weeping eyes,
for the gifts she made me
she perversely takes away.
It is written in truth,
that she has a fine head of hair,
but, when it comes to seizing an opportunity
she is bald.
On Fortune's throne
I used to sit raised up,
crowned with
the many-coloured flowers of prosperity;
though I may have flourished
happy and blessed,
Now I fall from the peak
deprived of glory.
The wheel of Fortune turns;
I go down, demeaned;
another is raised up;
far too high up
sits the king at the summit -

caveat ruinam!

nam sub axe legimus

Hecubam reginam.

let him fear ruin!

for under the axis is written

Queen Hecuba.

Türkçe

Talih yarama ağlarım ben yaş dolu gözlerle

Yoksun kıldı armağanından, saldırıya geçti

Gür saçlı baş, gerçektir,

Kısa bir zamanda saçlarını yitirir ne denli gür olsa da

Bir zamanlar oturdum talih tahtında

Taçlandım zafer çelengi, gençlik çiçeğiyle

Ne yazık ki neşeyle dolu cennetimden kovuldum

Tüm övüncüm alındı elimden

Talih çarkıyla yere çarpıldım, pek onursuz

Mutluluk tahtına hemen erdi bir başkası

Ürksün görkemli kral talihin çarkından

Anımsanıyor her an Kraliçe Hecuba.

2.2. Birinci Bölüm

Primo Vere : “İlkbaharda”

Carmina Burana'nın İlkbahar adlı Primo Vere kısmından ilk bölüm “İlkbaharın Şen Yüzü” nde keşifler O Fortuna'daki "talih, kader, feleğin çemberi, ne olur ne biter kimbilir" tavrından sıyrılmış bahar geldi yaz geldi ekolüne dahil olmuşlardır. Burada da eserin ismiyle olsun, pagan temalı içeriğiyle olsun hep bahardan bahsedildiği açıkça verilmektedir. Flora çiçeklenmenin tanrıçasıdır, Zephyr Batı rüzgarıdır ve İlkbaharın müjdecisidir, Phoebus ise Apollon'un kızıdır, parlak anlamına gelmektedir. Arka planda Boticelli'nin Venüs'ün Doğuşu ya da Amerika'da bilindiği gibi “Venus in a Half Shell: Deniz kabuğudaki Venüs”, eseri gözümüzde canlanmaktadır.

2.2.1. Veris leta facies

“Küçük Koro”, “Coro Piccolo”

“İlkbaharın Şen Yüzü”

Neşeli bir silofon'la ile alto ve basların unison legato ezgisiyle ilkbahara övgü başlamaktadır. Bunu tenor ve soprano'nun bir yan ezgisi izlemektedir. Bu döngü oldukça sade bir şekilde tomurcukların patlaması ve filizlenme hissedimi vererek gerçekleşmektedir.

Latince

Veris leta facies
Mundo propinatur,
hiemalis acies
victa iam fugatur,
in vestitu vario
Flora principatur,
nemorum dulcisono
que cantu celebratur.
Flore fusus gremio

İngilizce

The merry face of spring
turns to the world,
sharp winter
now flees, vanquished;
bedecked in various colours
Flora reigns,
The harmony of the woods
praises her in song. Ah!
Lying in Flora's lap

Phebus novo more
risum dat, hac vario
iam stipate flore.
Zephyrus nectareo
Spirans in odore.
Certatim pro bravio
curramus in amore.
Cytharizat cantico
dulcis Philomena,
flore rident vario
prata iam serena,
salit cetus avium
silve per amena,
Chorus promit virgin
iam gaudia millena.

Phoebus once more
smiles, now covered
in many-coloured flowers,
Zephyr breathes nectar-
scented breezes.
Let us rush to compete
For love's prize. Ah!
In harp-like tones sings
The sweet nightingale,
with many flowers
The joyous meadows are laughing,
a flock of birds rises up
through the pleasant forests,
The chorus of maidens
already promises a thousand joys. Ah!

Türkçe

Yeni gelen baharın şen yüzü gülüyor
Gitsin artık yenilen zorba kış buradan
Evren tüm donandı o flora giysileriyle
Övgü dolu şen koro yapan kuşlarıyla onun
Ah.. flora kucaklıyor o Phoebus'u neşeyle
Zevkini tadalım bol bahse girmenin de
Zephyrus nektarlı hoş kokusuyla eser
Ödül için koş, şu aşkın değerine
Ah, duyulur her yerden o tatlı Philomena
Ovalar mutludur çok renga renk biteyle
Ağaçlıktan yabani bir kuş sürüsü yükselir
Koro yapan erdenler ovayı şenlendirir... Ah...

1
Primo vere

3. Veris leta facies

The musical score is arranged in systems. The top system includes Oboe (1/2), Flute (1/2), Clarinet in B-flat (1/2), and Bassoon (1/2). The second system includes four parts of the Chorus (1, 2, 3, 4), Trumpets (1, 2, 3), Trombones (1, 2, 3), and Tuba. The third system includes Timpani, Xylophone, and Triangle. The fourth system includes Soprano, Alto, Tenor, and Bass vocal soloists. The fifth system includes Cello and Double Bass. The sixth system includes Piano I and Piano II. The score features various dynamics such as *ff*, *pp*, *p*, *c.p.*, and *molto flessibile*. It also includes tempo markings like *2/p. d.=60*, *3/p.*, *1/p. d.=40*, *2/p.*, and *8/p. d.=80*. A rehearsal mark (14) is present. The vocal parts have lyrics: "Ve-ris le-ta fa-ci-es mundo pro-pi-na-tur, —".

Şekil 3: Carmina Burana Sahne Kantatı 3.Bölüm, 1. sf.

“Primo Vere (İlkbaharda)”

“Veris Leta Facies”, Küçük Koro, yaylılar olmadan

2.2.2. Omnia sol temperat: “Sol Neşeyi Düzenler”

“Bariton Solo”

Bariton sevgi olmasa ilkbaharın hüzünlü geçeceğinden söz etmektedir. Parlak güneşi, kalbi sevinç ve sevgiye boğan doğanın yenilenmesini övmektedir. Bariton Solo tek bir motifin farklı sözlerle tekdüze bir konuşma şeklinde tekrarlanmasıyla ancak inançlı ve huzurlu bir şekilde gerçekleşmektedir. Orkestra “la” sesine takılmıştır.

Latince

Omnia sol temperat
purus et subtilis,
novo mundo reserat
Faciem Aprilis,
ad amorem properat
Animus herilis
et iocundis imperat
deus puerilis.
Rerum tanta novitas
in solemnitate vere
et veris auctoritas
jubet nos gaudere;
vias prebet solitas,
et in tuo vere
fides est et probitas
tuam retinere.
Ama me fideliter,
fidem meam noto:
de corde totaliter

İngilizce

The sun warms everything,
pure and gentle,
once again it reveals to the world
April's face,
the soul of man
is urged towards love
and joys are governed
by the boy-god.
All this rebirth
in spring's festivity
and spring's power
bids us to rejoice;
it shows us paths we know well,
and in your springtime
it is true and right
to keep what is yours.
Love me faithfully!
See how I am faithful:
with all my heart

et ex mente tota
sum presentialiter
Absens in remota,
quisquis amat taliter,
volvitur in rota.

and with all my soul,
I am with you
even when I am far away.
Whosoever loves this much
turns on the wheel.

Türkçe

Hoş ve duru düzenler Tanrı SOL her şeyi
Yeni dünyaya doğdu Nisan güzelliği
Aşk arzuları ve hem usumuz değişti
Tüm güzelliklere de Tanrı hakim olur
Kutsal İlkbahar'la hep yenilenir her şey
Bahar töresi sen de neşeli kıl bizi
Zorlanırsız bu yolda: senin baharında
Erdemli bağlılık var sevgiliye karşı
Bağlılığımı düşün, sev beni sen içten
Seninleyim daima, uzaktayken bile
Tüm kalbi ve usuyla gerçek aşkı bilen
Bilir eziyetini talih çarkının da.

4. Omnia Sol temperat

2/4 $\text{♩} = 72$ (19) *sempre molto rubato*

av. *pp*
Solo

sp. *pp*

l.S. *pp* *affettuoso* *rit.*

Om - ni - a Sol tempe rat pu rus et sub - ti - lis, no - vo mundo re - se - rat fa - ci - em A - pri - lis, ad -

2/4 $\text{♩} = 72$ *sempre c. c.*

oi. 1. *pp* *flag.*

1. *c. sord.*

2. *pp dolcissimo*

3. *c. sord.*

4. *pp dolcissimo*

5. *pp dolcissimo*

6. *pp dolcissimo*

l.e. *pp*

l.b. *pp* *flag.*

(20) *a tempo*

av. *pp* *Solo*

isp. *pp*

l.S. *a tempo*

- - - a tempo

- Amorem pro - pe - rat a - nimus he - ri - lis, et io - cundis im - pe - rat de - us pu - e - ri - lis. Re -

oi. 1. *pp* *flag.*

2. *pp*

1. *pp*

2. *pp*

3. *pp*

4. *pp*

5. *pp*

6. *pp*

l.e. *pp*

l.b. *pp* *flag.*

rubato (21)

tav. *pp*

isp. *pp*

l.S. *pp* *rit.* - - - a tempo

- rum tanta no - vi - tas in sol - lemni ve - re . et ve - ris auc - to - ri - tas iu - bet nos gaude - re, vi - as prebet so - li - tas, et in tu - o ve - re

oi. 1. *pp*

2. *pp*

1. *pp*

2. *pp*

3. *pp*

4. *pp*

5. *pp*

6. *pp*

l.e. *pp*

l.b. *pp*

Şekil 4: Carmina Burana Sahne Kantatı 4.Bölüm, 1. sf.

“Omnia Sol Temperat”, Bariton Solo

2.2.3. Ecce gratum: “İşte Geldi”

“Koro”

Oldukça neşeli ve çocuksu sevinçle dolu olan bölüm sahne üzerindeki herkesin gerçekten neşeyle katılması gereken bir tını taşımaktadır. Senfonik şiir tarzında olan bölümde bir öykü anlatımı ifadesi bulunmaktadır. Tenorların “İşte Geldi” anonsuyla başlayan bölüme diğer gruplar katılmakta ve bir halka dansı gibi akmaktadır.

Latince

Ecce gratum
et optatum
Ver reducit gaudia,
Purpuratum
flore pratum,
Sol serenat omnia.
Iam iam cedant tristia!
Estas redit,
nunc recedit
Hyemis sevitia.
Iam liquescit
et decrescit
Grando, nix et cetera;
Bruma fugit,
et iam sugit
Ver Estatis ubera;
illi mens est misera,
qui nec vivit,
nec lascivit sub Estatis dextera.
Gloriantur
et letantur

İngilizce

Behold, the pleasant
and longed-for
spring brings back joyfulness,
violet flowers
fill the meadows,
the sun brightens everything,
sadness is now at an end!
Summer returns,
now withdraw
the rigours of winter. Ah!
Now melts
and disappears
ice, snow and the rest,
winter flees,
and now spring sucks at summer's breast:
a wretched soul is he
who does not live
or lust
under summer's rule. Ah!
They glory
and rejoice

in melle dulcedinis,
qui conantur,
ut utantur
Premio Cupidinis:
simus jussu Cypridis
Gloriantes
et letantes
pares esse Paridis.

in honeyed sweetness
who strive
to make use of
Cupid's prize;
at Venus' command
let us glory
and rejoice
in being Paris' equals. Ah!

Türkçe

İşte geldi özlenirdi
Şen İlkbahar sonunda
Mutlu flora ovasında
Sol parıldar her yanda

Ey buz ve kar eriyin siz
Eriyin ve kaybolun
Ayaz geçti ve besledi
Baharın göğsünde yaz

Bak yaz geliyor gene
Ey kış yeter, ! Kaybol keder.
Yenilenin sizler de ah....

Yitik bir zavallıdır
Yaşamayan, eğlenmeyen
Yazın eli sırtında, ah....

5. Ecce gratum
Con ampiezza $4/4$ *quasi allegretto* $4/4$ $\text{♩} = 120$

The score is arranged in systems. The top system includes Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Clar. Sib.), Bassoon (Fag.), and Contrabassoon (C.-fag.). The second system includes Horns (Cor.), Trumpets (Tr.), and Trombones (Trbn.). The third system includes Cymbals (Cymb.), Gongs (Glsp.), and Campana (Camp.). The fourth system is the Chorus (CORO) with Latin lyrics. The fifth system includes Celesta (Cel.), Piano I (Pno. I), and Piano II (Pno. II). The bottom system includes Violins (Viol.), Viola (Vie.), Violoncello (Vcl.), and Contrabass (Cb.).

Tempo and dynamics markings include *Con ampiezza*, *quasi allegretto*, $4/4$, $\text{♩} = 120$, *pp*, *ff*, *l.v.*, *sempre quasi staccato*, *con sord.*, *arco*, and *pizz.*

CORO
pp *sempre quasi staccato*
 Ec - ce gra - tum, Ec - ce gra - tum et op - ta - tum Ver - da - cit gas - di - a, Ec - ce gra - tum

Şekil 5: Carmina Burana Sahne Kantatı 5.Bölüm, 1. sf.
 “Ecce Gratum”, Koro

UF DEM ANGER: KIRLARDA

2.2.4. Tanz: “Dans”

“Orkestra”

Salt çalgısal olan altıncı parça neşeli, canlı, biraz ortaçağa özgü kaba bir dans müziğiyle seyirciyi otlığa götürmektedir. Parça 4/4'lük ve 3/8'lik ölçülerin sürekli değişimiyle aksak ve ilginç bir durum almaktadır.

6. Tanz
Uf dem anger

pesante allegro
2/4 3/8 2/4 4/4 m.132 3/8 4/4 3/8 4/4

43

1. Cor
2. Cor
1. Tr. Do
2. Tr. Do
1. Trbn
2. Trbn
Timp.
C. Filara
Gz. cassa

1. Viol.
2. Viol.
Vle.
Vcl.
Cb.

1. Viol.
2. Viol.
Vle.
Vcl.
Cb.

1. Viol.
2. Viol.
Vle.
Vcl.
Cb.

Şekil 6: Carmina Burana Sahne Kantatı 6.Bölüm, 1. sf.

“Uf dem Anger”, “Tanz”, Orkestra

2.2.5. Floret Silva Nobilis: “Soylu Orman”

”Küçük ve Büyük Korolar”

Kızlar özlemle gençlik yıllarındaki arkadaşlarının nerede olduğunu sormaktadırlar. Orman çiçek içindedir, ilkbahar güneşi altında her yanın yemyeşil olmasından sevinç duyduklarını belirtmektedirler. Arkadaşlarının nerede olduğu sorusunu tenorlar atın yürüyüşünü andıran bir ritimle yanıtlamaktadırlar. “Bir ata binip gitti”

Latince

Floret silva nobilis
Floribus et foliis.

(Küçük Korolar)

Ubi est antiquus
meus amicus?
Hinc equitavit,
eia, quis me amabit?

(Korolar)

Floret silva undique,
nah min gesellen ist mir we.

(Küçük Korolar)

Gruonet der walt allenthalben,
wa ist min geselle also lange?
Der ist geriten hinnen,
o wi, wer sol mich minnen?

İngilizce

The noble woods are burgeoning
with flowers and leaves.

Where is the lover

I knew? Ah!

He has ridden off!

Oh! Who will love me? Ah!

The woods are burgeoning all over,
I am pining for my lover.

The woods are turning green all over,
why is my lover away so long? Ah!

He has ridden off,

Oh woe, who will love me? Ah!

Türkçe

Soylu orman süslenir
Yaprakla ve çiçekle
Nerde benim eski kayıp sevgi
Kayıp sevgilim? Ah...

At ile ani gitti
Ani, ani, ani, ani
Yazık, ya kim sevecek beni?
Ah...
Soylu orman yemyeşil
Özledim seni sevgilim
Çiçek dolu her yan
Nerde kaldı o? Ah...

At üzerinde gidiverdi
Gitti, gitti, gitti, gitti
Yani kim sever beni?
Ah...

2.2.6. Chramer, Gip die Varwe Mir: “Satıcı, Bana Bir Boya Verdi “
[Almanca]

“Soprano Solo” ve “Küçük ve Büyük Korolar”

Bu sekizinci parça kızların nazlı, sevimli bir ezgisidir. Çerçiden yanaklarını kırmızıya boyamak için allık satmasını istemektedirler. Böylece genç erkekler onların peşini bırakmayacaktır.

Almanca

Chramer, gip die varwe mir,
die min wengel roete,
damit ich die jungen man
an ir dank der minnenliebe noete.
Seht mich an,
jungen man!
lat mich iu gevallen!
Minnet, tugentliche man,
minnecliche frouwen!
minne tuot iu hoch gemout
unde lat iuch in hohen eren schouwen
Seht mich an
jungen man!
lat mich iu gevallen!
Wol dir, werit, daz du bist
also freudenriche!
ich will dir sin undertan
durch din liebe immer sicherliche.
Seht mich an,
jungen man!
lat mich iu gevallen!

İngilizce

Shopkeeper, give me colour
to make my cheeks red,
So that I can make the young men
love me, against their will.
Look at me,
young men!
Let me please you!
Good men, love
women worthy of love!
Love ennobles your spirit
and gives you honour.
Look at me,
young men!
Let me please you!
Hail, world,
so rich in joys!
I will be obedient to you
because of the pleasures you afford.
Look at me,
young men!
Let me please you!

Türkçe

Satıcı boya versin
Allıklarım için
Kendimi sevdireyim
Böylece ben tüm genç erkeklere
Mmmmm...

Genç adam bak bana
Değil miyim çok hoş?
Mmmmm...

Sevilmeli kadınlar
Sevin genç erkekler
Sevişmek hem ruhu da
Yüceltir, ünü eriştirir güvenle
Mmmmm...

Genç adam bak bana
Değil miyim çok hoş?
Mmmmm...

Ne mutlu sana dünya
Zenginsin neşeyle
Güven borçluyum sana
Ergilerin uğruna, daima
Mmmmm...

Genç adam bak bana
Değil miyim çok hoş?
Mmmmm...

8. Chramer, gip die varwe mir

⑥1 quasi andante
4/p d-132-144

Solo
p col canto

Solo
p col canto

Son.
p

CORO PICC.
Soli alternati oppure coro piccolo
p semplice

⑥1 quasi andante
4/p d-132-144

1. Chra-mer, gip die var-we mir, die min-wen-gel roe-te,
2. Min-net, tu-gent-li-che man, min-nec-li-che frou-wen!
3. Wol dir, Werlt, daz du bist al-so freu-den-ri-del

1.
Viol.
2.
Vie.

⑥2 2/p d-60

Fl.
Ob.
Clar. Sib. 1.
2.
Fag.
Cor. 1.
3.
2.
4.
Timp.
Son.
CORO PICC.
CORO GR.

1. da mit ich die jun-gen man an-ir dank der min-nen-lie-be noe-te.
2. min-ne tuot iu hoch-ge-muot un-de lat iuch in ho-hen e-ren schou-wen.
3. ich wil dir sin un-der-tan durch-din lie-be im-mer si-cher-li-che.

a bocca chiusa
a bocca chiusa
a bocca chiusa
a bocca chiusa

⑥2 2/p d-60

1.
Viol.
2.
Vie.
Vel.
Cb.

arco
div. pizz.
arco
div. pizz.
arco pp

Şekil 8: Carmina Burana Sahne Kantatı 8.Bölüm, 1. sf.

“Chramer, Gip die Varwe Mir”, Çocuk Korosu ve Koro, Almanca

2.2.7. Reie: “Rond / Dans” [Almanca]

“Orkestra”

Sürekli değişen vurgu noktaları ve sayılar ile serbest bir bölüm hissi taşır. 2/2, 3/2, 5/2, 7/2 değişimlerini 2/2, 4/2, 8/2 takip eder. Hoş bir dans lezzetindedir.

Swaz hie gat umbe: ”Burada Dans Edenler”

“Büyük Koro”

Bu bir halka dansıdır. Bir çağrı ve duyuru ile zamanın ötesine ya da zamansızlığa sürüklemektedir. Ardından altoların söylediği bir aşk şarkısı gelmektedir. Pagan kalıplar gözlemlenir.

Almanca

Swaz hie gat umbe,
daz sint alles megede,
die wellent an man
allen disen sumer gan!

İngilizce

Those who go round and round
are all maidens,
they want to do without a man
all summer long. Ah! Sla!

Türkçe

Halka şeklinde
Dans eden erdenler
Erkeksiz kalacak
Hemen hemen
Tüm bir yaz boyu
Ah, ah... Ya!

Chume, chum, geselle min: “Gel, Gel, Sevgilim”

Küçük Koro'nun seslendirdiği nazlı bir aşk şarkısıdır.

Almanca

Chume, chum, geselle min,
ih enbite harte din,
ih enbite harte din,
chume, chum, geselle min.
Suzer rosenvarwer munt,
chum un mache mich gesunt
chum un mache mich gesunt,
suzer rosenvarwer munt

İngilizce

Come, come, my love,
I long for you,
I long for you,
come, come, my love.
Sweet rose-red lips,
come and make me better,
come and make me better,
sweet rose-red lips.

Türkçe

Bul beni, bul, gel sevgilim
Bilsen ne denli bekledim
Bul, bul, bul, bul, bul
Bul beni, gel sevgilim

Dudak, allı gül renkli
Mutlu et sen ben, gel
Bul, bul, bul, bul, bul
Dudak, allı gül renkli

Swaz hie gat umbe: “Burada Dans Edenler”

Halka dansı kendini özlenen bir sevgili gibi yinenlenen bir çağrı ile tekrar göstermektedir.

Almanca

Swaz hie gat umbe,

İngilizce

Those who go round and round

daz sint alles megede,
die wellent an man
allen disen sumer gan!

are all maidens,
they want to do without a man
all summer long. Ah! Sla!

Türkçe

Halka şeklinde
Dans eden erdenler
Erkeksiz kalacak
Hemen hemen
Tüm bir yaz boyu
Ah, ah... Ya!

9. Reie
andante poco esitante

2/p *d. 60-66* 3/p 5/p 2/p 3/p 7/p rit. 2/p

C.-fag. *pp*

1. Cor. *pp*

3. Cor. *pp*

2. Tr. Do. *pp*

1. Tb. *pp*

2. Tb. *pp port.*

Timp. *pp*

Trgl. *pp*

ir. cassa *pp*

Piat. *pp*

andante poco esitante

2/p *d. 60-66* 3/p 5/p 2/p 3/p 7/p rit. 2/p

1. Viol. *pp con sord. sempre sul sol*

2. Viol. *pp con sord.*

Vle. *pp*

Vcl. *pp*

Cb. *pp*

a tempo 3/p 65 5/p 2/p 3/p 7/p

C.-fag. *p*

1. Cor. *p*

3. Cor. *p*

2. Tr. Do. *p*

1. Tb. *p*

2. Tb. *p*

Timp. *p*

Trgl. *p*

ir. cassa *p*

Piat. *p*

a tempo 3/p 65 5/p 2/p 3/p 7/p

1. Viol. *mp*

2. Viol. *mp*

Vle. *mp*

Vcl. *p*

Cb. *p*

Şekil 9: Carmina Burana Sahne Kantatı 9.Bölüm, 1. sf.

“Reie”, Dans, Koro, Almanca

2.2.8. Were diu werlt alle min: “Bütün Dünya Benim Olsa”

“Büyük Koro”

Bu bölüm bir duyuru niteliği taşımaktadır. Vokal sınırları zorlayan bir ses genişliği için yazılmıştır. Birinci bölüm bu şarkıyla neşeli ve çocuksu bir masum aşk ifadesi ile karışık bir kraliyet töreni görkemi ile son bulmaktadır.

Almanca

Were diu werlt alle min
von deme mere unze an den Rin
des wolt ih mih darben,
daz diu chunegin von Engellant
lege an minen armen.

İngilizce

Were all the world mine
from the sea to the Rhine,
I would starve myself of it
so that the queen of England
might lie in my arms.

Türkçe

Benim olsa bile dünya
Denizden Ren'e kadar
Vazgeçerdim ondan ben
Güzel İngiltere kraliçesi
İN-gil-te-re
Olursa kollarımda
Hey!...

10. Were diu werlt alle min
Allegro molto

4/p d-138

Tr. 1. 2. 3.

ni. 1. 2. 3.

Fl. 1. 2. 3.

Ob. 1. 2. 3.

Sis. 1. 2. 3.

ag. 2.

ag.

or. 1. 2. 3. 4.

Tr. 1. 2. 3.

ni. 1. 2. 3.

fb.

mp.

iat.

RO

iol. 1. 2.

Ve. 1. 2.

Cb.

79

79

79

div.

We - re diu werlt al - le min

We - re diu werlt al - le min

Şekil 10: Carmina Burana Sahne Kantatı 10.Bölüm, 1. sf.

“Were diu Werlt Alle Min”, Koro, Almanca

2.3. İkinci Bölüm: "IN TABERNA (TAVERNADA)"

Yalnızca erkek seslerinin yer aldığı ikinci bölüm meyhanede geçmektedir. Sık sık kaba ve açık saçık sözlerle dolu içki şarkıları söylemektedirler.

2.3.1. Estuans interius: "İçim Yanıyor"

"Bariton Solo"

Archipeosta'nın yaşamın hiçliğinden, boşluğundan ve geçiciliğinden yakınan şarkısıdır. Soluksuz akıp giden, ince seslerde dolaşan bir bariton solosudur. Özellikle zamanın bir atın nal sesleriyle nasıl hızla aktığının ifadesinin yer aldığı A bölümünde, orkestra ve solonun uyumu eksiksiz düzeyde gerçekleşmelidir.

Latince

Estuans interius
ira vehementi
in amaritudine
loquor mee menti:
factus de materia,
cinis elementi
similis sum folio,
de quo ludunt venti.
Cum sit enim proprium
viro sapienti
supra petram ponere
sedem fundamenti,
stultus ego comparor
fluvio labenti,
sub eodem tramite
nunquam permanenti.
Fero ego veluti
sine nauta navis,
ut per vias aeris

İngilizce

Burning inside
with violent anger,
Bitterly
I speak to my heart:
created from matter,
Of the ashes of the elements,
I am like a leaf
played with by the winds.
If it is the way
Of the wise man
To build
foundations on stone,
the I am a fool, like
a flowing stream,
which in its course
never changes.
I am carried along
like a ship without a steersman,
and in the paths of the air

vaga fertur avis;
non me tenent vincula,
non me tenet clavis,
quero mihi similes
et adiungor pravis.
Mihi cordis gravitas
res videtur gravis;
iocis est amabilis
dulciorque favis;
quicquid Venus imperat,
labor est suavis,
que nunquam in cordibus
Habitat ignavis.
Via lata gradior
more iuventutis
inplicor et vitiis
immemor virtutis,
voluptatis avidus
magis quam salutis,
mortuus in anima
curam gero cutis.

like a light, hovering bird;
chains cannot hold me,
keys cannot imprison me,
I look for people like me
and join the wretches.
The heaviness of my heart
seems like a burden to me;
it is pleasant to joke
and sweeter than honeycomb;
whatever Venus commands
is a sweet duty,
she never dwells
In a lazy heart.
I travel the broad path
As is the way of youth,
I give myself to vice,
unmindful of virtue,
I am eager for the pleasures of the flesh
more than for salvation,
my soul is dead,
So I shall look after the flesh.

Türkçe

Kaynıyor içim bakın bu taşkın öfkeyle
Konuşurum acıdan kendi kendime hep
Bir yaprak gibiyim ah, hücreden oluşmuş
Rüzgar esişinde o toz gibi uçmuş
Oysaki gerekli yol, bilge kişinin de
Kurmasıdır evini kayanın üzerinde,
Akarım kıvrılarak, benzerim bir nehre,
Yok ki yatağım, ne de bir düzen debimde,
Sürüklenir giderim, başıboş gemi gibi pilotsuz,

Dolaşıyorum ben hep havalarda,
Zincir beni tutamaz, kilit de yetersiz,
Hep ayyaş dostlarımla birlikte gezeriz,
Kalbin ağırlıkları sanki yere yıkacak beni de,
Şakalaşmak zevklidir daha tatlı petek balından hem,
Venüs, hiç o duramaz duraksayan kalpte,
Venüs'ün her arzusu zevkli tuzak bize,
Aldım başımı geniş yolda gençlik alışkanlığımla,
Çapkınlık yapıyorum erdemini unutulmuşluğunda,
Çok zaman düşünürüm mutluluğumu ben.
Ruhumdur ölmüş olan, yaşarım benimde.

II In Taberna

77

11. Estuans interius allegro molto 4/p d. 152

11. Estuans interius
allegro molto
4/p d. 152

Fl. 1, 2, 3
Ob. 1, 2, 3
Clar. Mib.
Clar. Sib. 1, 2
Fag. 1, 2
C.-fag.
Cor. 1, 2, 3, 4
Tr. Sib. 1, 2, 3
Trbn. 2. 1, 2, 3
Tb.
Timp.
T. basc.
C. chiara
Piat.
Barit.-S.

f con spirito
E-stuans in-te-ri-us i-ra ve-hemen-ti

allegro molto
4/p d. 152

Viol. 1, 2
Vle.
Vcl.
Cb.

pizz., *arco eccitato*, *arco*, *al tallone*, *ff*, *p subito*

Şekil 11: Carmina Burana Sahne Kantatı 11.Bölüm, 1. sf.

İkinci Bölüm:”In Taberna (Tavernada)”

“Estuans interius”, Bariton

2.3.2. Cignus Ustus Cantat: Olim Locus Colueram”

“Göllerde Yaşardım”

“Tenor Solo ve Erkekler Korusu’nun seslerinden oluşan tavada kızarmakta olan bir kuğunun ağıtıdır. Bir tenorun falset söylediği bir ezgidir bu. Melodilere alaycı bir tını katılmıştır. İronik ve özellikle tenor için kantatın en zor bölümlerindendir.

Latince

Olim lacus colueram,
olim pulcher extiteram,
dum cignus ego fueram.

(Erkek Korusu)

Miser, miser!
modo niger
et ustus fortiter!

(Tenor)

Girat, regirat garcifer;
me rogos urit fortiter;
propinat me nunc dapifer,

(Erkek Korusu)

Miser, miser!
modo niger
et ustus fortiter!

(Tenor)

Nunc in scutella iaceo,
et volitare nequeo
dentes frendentes video:

(Erkek Korusu)

Miser, miser!
modo niger
et ustus fortiter!

İngilizce

Once I lived on lakes,
once I looked beautiful
When I was a swan.

Misery me!
Now black
and roasting fiercely!

The servant is turning me on the spit;
I am burning fiercely on the pyre:
the steward now serves me up.

Misery me!
Now black
and roasting fiercely!

Now I lie on a plate,
and cannot fly anymore,
I see bared teeth:

Misery me!
Now black
and roasting fiercely!

Türkçe

Göllerde kurardım yuva
Yaşardım güzellikle ben
Kuğu olduğum günlerde, ah...

Yazık artık döne döne
Kızardım bir güzel

Dönüp duruyorum şişte
Ateşte kızarıyorum
Sunulmak için şölende
Yazık artık döne döne
Kızardım bir güzel

Tabakla hazır bekliyor
Ve artık uçamıyorum
Dişler hep bana bakıyor

Yazık artık döne döne
Kızardım bir güzel

12. Olim lacus colueram

4/p $\text{♩} = 84$ (89) rit. a tempo

Ottav.

1. Fl.

2. Fl.

1. Ob.

2. Ob.

Cor. ing.

Clar. Mib.

Clar. La.

Fag. Solo *p* *lento* rit. a tempo

C.-fag.

1. Cor.

2. Cor.

3. Cor.

1. Tr. Do.

2. Tr. Do.

3. Tr. Do.

1. Trbn. 2.

2. Trbn. 2.

3. Trbn. 2.

Tb.

Timp.

Xil.

Tamt.

Piat.

C. chiara

Gr. cassa

Ten.-S.

CORO

4/p $\text{♩} = 84$ (89) rit. a tempo

Vie.

Vcl. *pizz.* *mp*

Cb.

con sord.

con sord.

con bacchetta di legno

Şekil 12. Carmina Burana Sahne Kantatı 12.Bölüm, 1. sf.

"Cignus Ustus Cantat", Tenor ve Erkek Korusu

2.3.3. Ego Sum Abbas “Ben Bir Başrahibim”

“Bariton Solo, Erkekler Korosu”

Abbas Cucaniensis’in sarhoş konuşmasına, kötü talihten yakınmasına erkek korosu “Wafna, Wafna! – Vah Vah!” sesleriyle yanıt vermektedir. Koroya yalnızca vurmaları ve bakır nefesliler eşlik etmektedir.

Latince

Ego sum abbas Cucaniensis
et consilium meum est cum bibulis,
et in secta Decii voluntas mea est,
et qui mane me quesierit in taberna,
post vesperam nudus egredietur,
et sic denudatus veste clamabit:

(Bariton ve Erkek Korosu)

Wafna, wafna!
quid fecisti sors turpassi
Nostre vite gaudia
abstulisti omnia!

İngilizce

I am the abbot of Cockaigne
and my assembly is one of drinkers,
and I wish to be in the order of Decius,
and whoever searches me out at the tavern in the mornin
After Vespers he will leave naked,
and thus stripped of his clothes he will call out:

Woe! Woe!
what have you done, vilest Fate?
the joys of my life
you have taken all away!

Türkçe

Ben de Cucanien başrahibiyim
Ve bayılıyorum içmeye dostlarımla
Mezhebi Ayyaşlar’danım ben arzumla
Ve kim bana rastlarsa ilk tavernada
Postunu kurtaramaz kumarda
Ve soyulur bana
Öyle bir ağlar ki
Wafna, wafna, wafna!
Ne yaptın kötü kader bana?

Yaşamın zevkini ne olur
Bizlerden alma Hah ha!...

13. Ego sum abbas

(91) $\frac{4}{4}$ $\text{♩} = 132$

Cor. 1.2 con sord. a4
3.4

Tr. Sib con sord. a2
1.2
3.

Trbn. 1. con sord.
2. con sord. a2
3.

Tb.

Camp. tub.

Piat.

Camp.

Rag.

C. chiara

Gr. cassa.

libero e improvisando, gesticolando e beffardo assai

Barit.-S. $\frac{4}{4}$ $\text{♩} = 132$
E - go, e - go! E - go sum ab - bas, sum ab - bas, sum ab - bas Cu - ca - nien - sis.

libero quasi p

Barit.-S.
et con - sili - um me - um est cum bi - bu - lis, et in sec - ta De - ci - i vo - lun - ta - me - a et qui ma - ne me que - sierit in ta - ber - na post

a tempo

Cor. 1.2 a4
3.4

Tr. Sib a2
1.2
3.

Trbn. 1.
2. a2
3.

Tb.

Camp. tub.

Piat.

Camp.

Rag.

C. chiara

Gr. cassa.

Barit.-S. *piu f* a tempo
vesperam nu - dus e - gre - die - tur, et sic de - nu - da - tus, sic de - nu - da - tus ve - ste cla - ma - bit:

Şekil 13: Carmina Burana Sahne Kantatı 13.Bölüm, 1. sf.

"Ego Sum Abbas", Bariton ve Erkek Korusu

2.3.4. In taberna Quando Sumus: “Tavernadayken”

“Erkekler Korosu”

Koronun önce tek, sonra üç sesli söylediği bu şarkı düzünsel bir monotonluk içinde sınırsız bir neşeye ulaşmaktadır. Hemen hemen tüm kantatta olduğu gibi bu bölüm vurmahılarla birlikte oldukça muhteşem bir duyuş ancak yorucu bir nitelik taşımaktadır.

Latince

In taberna quando sumus
non curamus quid sit humus,
sed ad ludum properamus,
cui semper insudamus.
Quid agatur in taberna
ubi nummus est pincerna,
hoc est opus ut queratur,
si quid loquar, audiatur.
Quidam ludunt, quidam bibunt,
quidam indiscrete vivunt.
Sed in ludo qui morantur,
ex his quidam denudantur
quidam ibi vestiuntur,
quidam saccis induuntur.
Ibi nullus timet mortem
sed pro Baccho mittunt sortem:
Primo pro nummata vini,
ex hac bibunt libertini;
semel bibunt pro captivis,
post hec bibunt ter pro vivis,
quater pro Christianis cunctis
quinqües pro fidelibus defunctis,
sexies pro sororibus vanis,
septies pro militibus silvanis.

İngilizce

When we are in the tavern,
we do not think how we will go to dust,
but we hurry to gamble,
Which always makes us sweat.
What happens in the tavern,
Where Money is host,
you may well ask,
and hear what I say.
Some gamble, some drink,
Some behave loosely.
But of those who gamble,
Some are stripped bare,
Some win their clothes here,
Some are dressed in sacks.
Here no-one fears death,
but they throw the dice in the name of Bacchus.
First of all it is to the wine-merchant
the the libertines drink,
one for the prisoners,
Three for the living,
four for all Christians,
five for the faithful dead,
six for the loose sisters,
seven for the footpads in the wood,

Octies pro fratribus perversis,
nonies pro monachis dispersis,
decies pro navigantibus
undecies pro discordantiibus,
duodecies pro penitentibus,
tredecies pro iter agentibus.

Tam pro papa quam pro rege
bibunt omnes sine lege.

Bibit hera, bibit herus,
bibit miles, bibit clerus,
bibit ille, bibit illa,
bibit servus cum ancilla,
bibit velox, bibit piger,
bibit albus, bibit niger,
bibit constans, bibit vagus,
bibit rudis, bibit magnus.

Bibit pauper et egrotus,
bibit exul et ignotus,
bibit puer, bibit canus,
bibit presul et decanus,
bibit soror, bibit frater,
bibit anus, bibit mater,
bibit ista, bibit ille,
bibunt centum, bibunt mille.

Parum sexcente nummate
durant, cum immoderate
bibunt omnes sine meta.

Quamvis bibant mente leta,
sic nos rodunt omnes gentes
et sic erimus egentes.

Qui nos rodunt confundantur
et cum iustis non scribantur.

Eight for the errant brethren,
nine for the dispersed monks,
ten for the seamen,

Eleven for the squabblers,
Twelve for the penitent,
thirteen for the wayfarers.

To the Pope as to the king
they all drink without restraint.

The mistress drinks, the master drinks,
the soldier drinks, the priest drinks,
the man drinks, the woman drinks,
the servant drinks with the maid,
the swift man drinks, the lazy man drinks,
the white man drinks, the black man drinks,
the settled man drinks, the wanderer drinks,
the stupid man drinks, the wise man drinks,

The poor man drinks, the sick man drinks,
the exile drinks, and the stranger,
the boy drinks, the old man drinks,
the bishop drinks, and the deacon,
the sister drinks, the brother drinks,
the old lady drinks, the mother drinks,
this man drinks, that man drinks,
a hundred drink, a thousand drink.

Six hundred pennies would hardly
Suffice, if everyone

Drinks immoderately and immeasurably.

However much they cheerfully drink
we are the ones whom everyone scolds,
and thus we are destitute.

May those who slander us be cursed
and may their names not be written in the book of the
righteous.

Türkçe

Tavernada hep güleriz, ölümü hiç düşünmeyiz
Ama onun masasında çok soğuk terler dökeriz
Neler olur tavernada, kavuşunca bol şaraba
Buysa merak ettiğiniz, sözlerimi dinleyiniz

Buysa merak ettiğiniz, sözlerimi dinleyiniz
Kumar oynar, şarap içer, sarhoş olurlar arsızca
Bazısı giysilerini kumardayken tüm yitirir
Bazıları hep kazanır, bazıları çıplak kalır
Kimse düşünmez ölümü oynar Bakus için tümü
Kimse düşünmez ölümü oynar Bakus için tümü
İsmarlayana içilir, Önce içer libertini
Tutuklular için ilkin
Tüm yaşayanlara üç kez
Hıristiyanlara dört kez
Şerefle ölmüş olanlara beş
Çekici, çapkın kızlara altı
Yedi kez de soyguncular için

Sapık erkekler için de sekiz
Bağımsız rahipler için dokuz
Denizciler için on kez
Savaştakilere onbir kez
Tövbekarlara oniki kez
Gezmenlere ise tam onüç kez

Papa'ya da içerler hep
Kral gibi ölçüsüzce
İçer hanım, içer rahip
İçer asker, içer soylu
İçer bunlar, içer şunlar
İçer köle hizmetçiye

İçer hızlı, içer tembel
İçer beyaz, içer zenci
İçer yerli, içer gezgin
İçer cahil, içer bilge
İçer yoksul hemde hasta
İçer sürgün ve yabancı
İçer çocuk, içer yaşlı
İçer piskopos ve dekan

İçer abla, içer abi
İçer nene, içer anne
İçer bu da, içer şu da
İçer yüzler, içer binler
Altıyüz para yetişmez
Bunlar çok içerlerse hep

Şaşırsın bizi o denli
Haksızca eleştirenler
Dileriz ki kaydolunsun
Hiç sefil düşmediğimiz
Yer almasak ta biz
Hakkın Kitabı'nda
Hiçbir zaman. Ya!...

2.4. Üçüncü Bölüm

COUR D'AMOURS: “AŞKLAR AVLUSU”

Üçüncü bölümde sevgi konusu işlenmektedir. Kadınların ve erkeklerin tutkuları ve doğal seksüel duyguları ile hissedimleri serbestçe tanımlanır ve ifade edilmektedir.

2.4.1. Amor Volat Undique: “Aşk Uçar Heryerde”

“Soprano ile Çocuk Korosu” nun seslendirdiği bölümde oldukça etkili bir soprano renkleri hakimdir. Sopranonun meleksi ifadesi ve orkestranın flütler ve yaylılarla bu cennet bahçesi yaratsına kattığı fevkalade bir etki ve çocuk seslerinin saflığı ile varolan temiz ve gerçek aşk kavramı sürekli yinelenmektedir. Binbir gece masallarını hatırlatmaktadır.

Latince

Amor volat undique,
captus est libidine.
Iuvenes, iuvenule
coniunguntur merito.

(Soprano)

Siqua sine socio,
caret omni gaudio;
tenet noctis infima
sub intimo
cordis in custodia:

(Erkek Çocuklar)

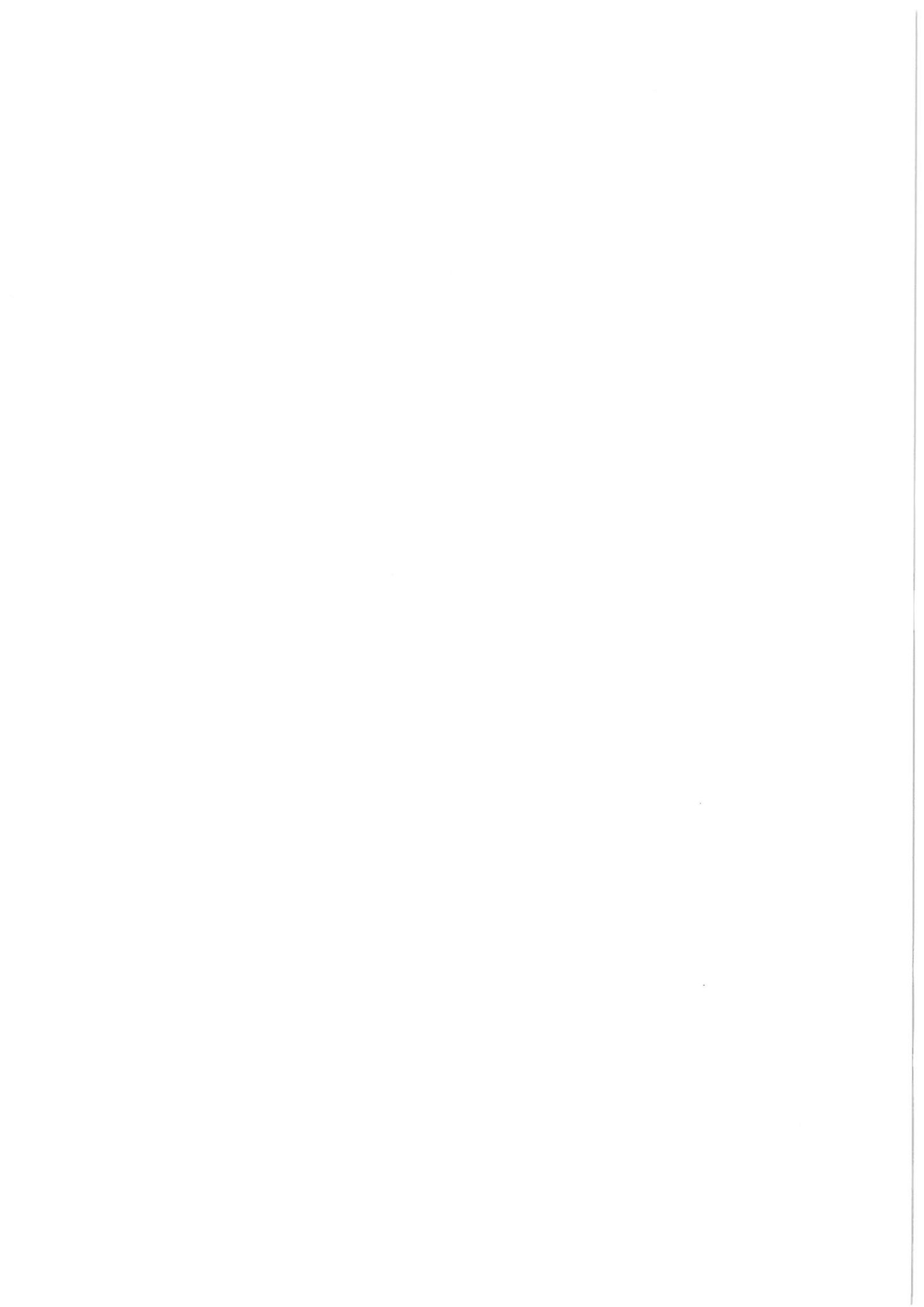
fit res amarissima.

İngilizce

Cupid flies everywhere
Seized by desire.
Young men and women
Are rightly coupled.

The girl without a lover
misses out on all pleasures,
she keeps the dark night
Hidden
In the depth of her heart;

It is a most bitter fate.

Türkçe

Aşk uçar her yerde

Kapılınca özleme

Genç kızlar erkeklerle

Eş olurlar birbirine

Yitiktir neşesi o kızın yoksa eşi, ahhh...

Kalbi içindedir ah, kara gece

Acıdır bu kader, vah...

Kapılınca özleme

III Cour d'amours

15. Amor volat undique

Largo $2/p \text{ } \text{♩} = 48$ (103) rubato flessibile $3/p \text{ } \text{♩} = 96$ pochiss. rit. a tempo come prima,

1. Fl. pp

2. Fl. pp

Ob. 1. pp

Cor. ing. pp

Tr. Sib. 1. con sord. pp

Clsp. pp

Pno. I pp

Pno. II pp

Largo $2/p \text{ } \text{♩} = 48$ (103) rubato flessibile $3/p \text{ } \text{♩} = 96$ pochiss. rit. a tempo come prima

1. Viol. pp

2. Viol. pp

Vie. pp 2^a flag.

Vcl. pp 1^a flag.

Cb. pp

pochiss. rit. $4/p \text{ } \text{♩} = 112$ (104) a tempo come prima

1. Fl. pp

2. Fl. pp

Ob. pp

Cor. ing. pp

Tr. pp

Clsp. pp

Ragazzi pp un poco imperlinente

Vie. pp A-mor vo-lat un-di-que, $3/p$

Şekil 15: Carmina Burana Sahne Kantatı 15.Bölüm, 1. sf.

“Üçüncü Bölüm: “Cour d'amours (Aşklar Avlusu)”

“Amor Volat Undique”, Çocuk Korusu ve Soprano

2.4.2. Dies, Nox et Omnia: “Gün, Gece ve Herşey”

“Bariton Solo”

Bariton solo ateşli bir şekilde zaman zaman falset olarak kur yapmaktadır. Monoton ve sürekli yinelenen bu kesitte Sopranoyla karşılıklı söyleşmektedirler. Bir sonraki bölüm soprano içindir.

Latince

Dies, nox et omnia
michi sunt contraria;
virginum colloquia
me fay planszer,
oy suvenz suspirer,
plu me fay temer.
O sodales, ludite,
vos qui scitis dicite
michi mesto parcite,
grand ey dolur,
attamen consulite
per voster honor.
Tua pulchra facies
me fay planszer milies,
pectus habet glacies.
A remender
statim vivus fierem
per un baser.

İngilizce

Day, night and everything
is against me,
the chattering of maidens
makes me weep,
and often sigh,
and, most of all, scares me.
O friends, you are making fun of me,
you do not know what you are saying,
spare me, sorrowful as I am,
great is my grief,
advise me at least,
by your honour.
Your beautiful face,
makes me weep a thousand times,
your heart is of ice.
As a cure,
I would be revived
by a kiss.

Türkçe

Gece gündüz, tüm dünya
Her şey küskün mü bana?
İç çeken erdenlere hep ağlarım
Söyleşilerinden
Çok ürker oldum

Dostlar, kalın neşeyle
Ve söyleyin özgürce
Acımı hafifleten yardım olur
Hatta kılavuz bile
Bütün öğütler
Sevimli yüzünle sen
Ağlatırsın beni hep

Buzdan bir kalp var sende
Ben oysa tek bir öpüşünle hemen
Canlanırım

16. Dies, nox et omnia

(109) $\frac{4}{p}$ $\text{♩} = 96$

*tenero ma sempre esagerato
dolcissimo*

$\frac{2}{p}$ $\frac{4}{p}$

Barit.-S. Di - es, nox et om - ni - a mi - chi sunt con - tra - ri - a,

Viol. 1. con sord. pp

Viol. 2. con sord. pp

Vcl. con sord. pp 2 Soli

Cb. pp pizz.

Ottav. 1. $\frac{2}{p}$ $\frac{4}{p}$

Ottav. 2. pp

Ob. pp

Clar. basso Sib

Cor. 1. con sord. pp

Cor. 3. con sord. pp

Cor. 2. pp

Cor. 4. pp

Cel. pp rubato e affettato

Barit.-S. (110) $\frac{2}{p}$ $\frac{4}{p}$ a tempo subito molto rit. a tempo

vir - ginum colloqui - a me fay plan - azer oy suvenz suspirer, plu me fay te - mer.

Viol. 1. pp

Viol. 2. pp

Vcl. pp

Vcl. arco pp

Cb. pp pizz. pp

Barit.-S. (111) $\frac{2}{p}$ $\frac{4}{p}$ $\frac{2}{p}$ $\frac{4}{p}$

O so - da - les, lu - di - te, vos qui sci - tis di - ci - te, mi - chi mesto par - ci - te,

Viol. 1.

Viol. 2.

Vcl.

Cb.

Şekil 16: Carmina Burana Sahne Kantatı 16.Bölüm, 1. sf.

"Dies, Nox et Omnia", Bariton

2.4.3. Stetit Puella “Bir Kız Var Orada”

“Soprano Solo”

Solonun oldukça geniş bir ses aralığı vardır.

Latince

Stetit puella
rufa tunica;
si quis eam tetigit,
tunica crepuit.

Eia.

Stetit puella
tamquam rosula;
facie splenduit,
os eius fioruit.

Eia.

İngilizce

A girl stood
in a red tunic;
if anyone touched it,
the tunic rustled.

Eia!

A girl stood
like a little rose:
her face was radiant
and her mouth in bloom.

Eia!

Türkçe

Bir kız var orada tuvaleti al
Eliyle değince hışırda giysiler
Ah...Allarla

Bir kız var orada, sanki dudaklar
Taze gül gibi, öyle alımlı ki
Ah... Al yanaklarla

17. Stetit puella *2/p* $\text{♩} = 84$ 113 *lusinghevole rubato* *p*

Sopr.-S. Ste - tit pu - el - la ru - fa tu - ni - ca,

Viol.1 *pp* *div.*

Vie. *pp* *con sord.* *div.*

Vcl. *pp* *1. legg.* *flag.* *pizz.* *flag.*

Cb. *pp* *1. legg.* *flag.*

Sopr.-S. 114 si quis eam te - ti - git, tu - ni - ca cre - pu - it.

Viol.1 *pp*

Vie. *pp*

Vcl. *pp*

Cb. *pp*

poco rit. *a tempo*

Fl. 1, 2 *pp* *a 2*

Claz. La *pp* *dolcissimo* *Solo*

Cor. 1 *pp* *dolcissimo* *pp*

Sopr.-S. Ei - - - - a, ei - a, ei -

Viol.1 *pp* *poco rit.* *a tempo*

Vie. *pp*

Vcl. *pp* *pizz. vibr.* *mp* *pizz. vibr.*

Cb. *pp* *mp*

B-S-B 34987

Şekil 17: Carmina Burana Sahne Kantatı 17.Bölüm, 1. sf.

“Stetit Puella”, Soprano

2.4.4. Circa Mea Pectora: “Kalbimde”

“Bariton Solo, Koro”

Baritonun kararlı ezgisiyle başlamaktadır. Ardından koro erkeklerin duyulduğu bir bölümden sonra kadınlar bir halk şarkısı söyler gibi eşlik etmektedirler. Bu bir döngüye dönüşmekte ve defalarca yinelenmektedir.

Latince

(Bariton ve Korolar)

Circa mea pectora
multa sunt suspiria
de tua pulchritudine,
que me ledunt misere.

Manda liet,

Manda liet

min geselle

chumet niet.

Tui lucent oculi

sicut solis radii,

sicut splendor fulguris

lucem donat tenebris.

Manda liet

Manda liet,

min geselle

chumet niet.

Vellet deus, vallent dii

quod metne proposui:

ut eius virginea

reserassem vincula.

Manda liet,

Manda liet,

İngilizce

In my heart

there are many sighs

for your beauty,

which wound me sorely. Ah!

Mandaliet,

mandaliet,

my lover

does not come.

Your eyes shine

like the rays of the sun,

like the flashing of lightning

which brightens the darkness. Ah!

Mandaliet,

mandaliet,

my lover

does not come.

May God grant, may the gods Grant

what I have in mind:

that I may loose

the chains of her virginity. Ah!

Mandaliet,

mandaliet,

min geselle
chumet niet.

my lover
does not come.

Türkçe

İç çekişlerimle, bak, göğsüm doldu artık ah
Artacak derdim, böyle sevimli kaldıkça sen
Ah...

Yiğidim, yiğidim! Şimdiye dek neredeydin?
Parladıkça gözlerin, şimşek gibi gece de,
Parladıkça gecemin güneşiymişcesine
Ah...

Yiğidim, yiğidim! Şimdiye dek neredeydin?
Onu erdenliğini almak için kurduğum
Tuzağı sen bağışla yüce Tanrım bağışla
Ah...

Yiğidim, yiğidim! Şimdiye dek neredeydin?

18. Circa mea pectora

(118) $6/8$ $\text{♩} = 132$

più mosso
 $3/8$ $5/8$

1.
Fl.

2.

Ob.

1.

Clar. Sib

Clar. basso Sib

Fag.

sempre stacc.

p

C. fag.

sempre stacc.

p

1.
3.

Cor.

2.
4.

Tr. Sib

1.

2.

Trbnl.

Timp.

p

Gr. cassa

(118) $6/8$ $\text{♩} = 132$

ardente

più mosso
con anima
 $3/8$ $5/8$

Barit.-S.

Cir - ca me - a pec - to - ra mul - ta sunt sus - pi - ri - a de - tua pul - chri - tu - di - ne,

CORO

Pno. I

pizz.

martellata

(118) $6/8$ $\text{♩} = 132$

più mosso
 $3/8$ $5/8$

1.
Viol.

2.

Vle.

3 div.

pizz.

Vcl.

mp

pizz.

arco

pizz.

arco

Cb.

p

Şekil 18: Carmina Burana Sahne Kantatı 18.Bölüm, 1. sf.

“Circa Mea Pectora”, Koro ve Bariton

2.4.5. Si Puer Cum Puellula

“Bir Erkekle Kız”

Solo, 3 Tenor, 2 Bas, 1 Bariton

Bu bölüm basların cümlesiyle başlamakta ve karşılıklı tenorlarla konuşmaktadırlar. Bu tabloya Bariton da katılmaktadır.

Latince

Si puer cum puellula
moraretur in cellula,
felix coniunctio.
Amore suscrescente
pariter e medio
avulso procul tedio,
fit ludus ineffabilis
Membris, lacertis, labii

İngilizce

If a boy with a girl
Tarrys in a little room,
Happy is their coupling.
Love rises up,
and between them
prudery is driven away,
an ineffable game begins
in their limbs, arms and lips.

Türkçe

Bir erkekle kız odada
Kaldıklarında baş başa
Eğleşirler yan yana

Aşkları artar giderek
Yok olur utanmalar
Başlar büyük mutlu oyun
Bilek, dudak, tüm organlar
Rol alır büyük oyunda
Bir erkekle kız odada
Kaldıklarında baş başa
Eğleşirler yan yana

19. Si puer cum puellula
allegro buffo

2/p $\text{♩} = 160$

Ten. 1. 2. 3.

SOLI

Barit. Bassi 1. 2.

Si pu - er cum pu - el - lu - la mo - ra - re - tur in cel - lu - la,

(121)

Ten. 1. 2. 3.

Barit. Bassi 1. 2.

- lix con - iunc - ti - o.

Si pu - er cum pu - el - lu - la mo - ra - re - tur in

(122)

Ten. 1. 2. 3.

Barit. Bassi 1. 2.

Fe - - - - - lix con - iunc - ti - o.

cel - lu - la. A -

(123)

Ten. 1. 2. 3.

Barit. Bassi 1. 2.

mo - re sus - cres - cen - te, pa - ri - ter e me - di - o. A - mo - re sus - cres -

con comica esagerazione
Solo

Ten. 1. 2. 3.

Barit. Bassi 1. 2.

cen - te, pa - ri - ter e me - di - o. a - vul - so pro - cul tē - di - o, a -

(124)

Ten. 1. 2. 3.

Barit. Bassi 1. 2.

vul - so pro - cul tē - di - o, fit lu - dus in - ef - fa - bi - lis mem - bris, la - cer - tis, la - bi - is, fit lu - dus in - ef -

Solo Tutti

(125) allegro molto

Ten. 1. 2. 3.

Barit. Bassi 1. 2.

fa - bi - lis mem - bris, la - cer - tis, la - bi - is, si pu - er cum pu - el - lu - la mo - ra - re - tur in cel - lu - la,

lunga

(126)

Ten. 1. 2. 3.

Barit. Bassi 1. 2.

Fe - - - - - lix con - iunc - ti - o.

attacca

Şekil 19: Carmina Burana Sahne Kantatı 19.Bölüm, 1. sf

“Si Puer Cum Puellula”, Erkek Korusu ve Bariton

2.4.6. Veni, Veni, Venias: “Gel, Gel, Bekliyorum”

İki Küçük Koro, 2 piano ve 6 perküsyonist bu bölümde birbirini kovalarcasına hızlı bir çark döngüsüyle hareket etmektedir. Zamanlamalara oldukça dikkat edilmesi gereken bir zorluğu vardır. Korolar çıldırmış ve sabırsızlık yaşar gibidir. Ton değişimleri ile çok çarpıcı ritmik bir bölümdür.

Latince

Veni, veni, venias
Veni, veni, venias,
ne me mori facias,
hycra, hycra, nazaza,
trillirivos...
Pulchra tibi facies
oculorum acies,
capillorum series,
o quam clara species!
Rosa rubicundior,
lilio candidior
omnibus formosior,
semper in te glorior!

İngilizce

Come, come, O come
Come, come, O come,
do not let me die,
hycra, hycra, nazaza,
trillirivos!
Beautiful is your face,
The gleam of your eye,
your braided hair,
what a glorious creature!
redder than the rose,
whiter than the lily,
Lovelier than all others,
I shall always glory in you!

Türkçe

Seni, seni bekliyorum bak
Dua et de beklemekten ölmesem
Hycra, hycra, hycra
Nazaza. Nazaza, Trillirivos
Ne denli sevimsisin
Anlamlı bakışınla
Parlak uzun saçınla
Oh, ne yüce güzelsin
Daha aksın zambaktan,
Kırmızısın güllerden

2.4.7. In truitina: “Dengede”

“Soprano Solo”

Senkoplarla dolu hüznü bir aşk şarkısıdır. Bir opera eserinin aryası gibidir.

Latince

In truitina mentis dubia
fluctuant contraria
lascivus amor et pudicitia.
Sed eligo quod video,
collum iugo prebeo:
ad iugum tamen suave transeo.

İngilizce

In the wavering balance of my feelings
set against each other
lascivious love and modesty.
But I choose what I see,
and submit my neck to the yoke;
I yield to the sweet yoke.

Türkçe

Bir türlü karara varamam
Usum yitik, erdemle aşk arasında
Ben sevgiden yana
İnandım sözlerine
Boyun eğdim inceliğine, ah...
Her şeyimle verdim kendimi ona

21. In trutina (130)

4/p *d. 60* 3/p 4/p 2/p 4/p rit. 2/p

Clar. basso Sib *ppp*

C-fag. *ppp*

Cor. 2. *ppp*

Sopr.-S. *pp* *molto amoroso ma sempre svelato* *ppp con estrema sensibilità* *ppp subito* (smorz.)
 In tru-ti-na mentis du-bi-a fluctu-ant con-tra-ri-a las-civus a-mor et pu-di-ci-ti-

4/p *d. 60* (130) 3/p 4/p 2/p 4/p rit. 2/p

Viol. 1. *pp* *div. con sord.* *ppp subito*

Viol. 2. *pp* *con sord.* *ppp subito*

1. 2. legg. Vie. *pp* *con sord.* *ppp subito*

3. legg. Vie. *pp* *con sord.* *ppp subito*

1. legg. Vcl. *pp* *div. con sord.* *ppp subito*

2. 3. legg. Vcl. *pp* *div. con sord.* *ppp subito*

Cb. *pp* *ppp subito*

a tempo rit. a tempo (131) 4/p

Solo *pp dolce espr.*

Fl. 1. 2. *pp*

Clar. basso Sib *pp*

C-fag. *pp*

Cor. 1. *pp* Solo *pp espr.*

Cor. 2. *pp*

Tb. *pp*

Timp. *pp* Solo

Sopr.-S. *pp* Sed e-li-go quod vi-de-o, col-lum in-go

a tempo rit. a tempo (131) 4/p

sul sol

Viol. 1. *pp*

Viol. 2. *pp*

Vie. *pp*

Vcl. *pp*

Cb. *pp*

Şekil 21: Carmina Burana Sahne Kantatı 21.Bölüm, 1. sf.

“In Truitina”, Soprano

2.4.8. Tempus est iocundum: “Bu Mutlu Bir An”

2 Piano, Vurmalılar ve Tenor Dışındaki Tüm Sesler

“ 2 Koro ve Ragazzi”

“Soprano ve Bariton Solo”

Koro çocuk şarkısını andıran zarif, sevimli bir ezgi söyler. Festival havasında geçen bu bölüm bazen dans eder gibidir. Finale yaklaşmaktadır.

Latince

Tempus es iocundum,
o virgines,
modo congaudete
vos iuvenes.
(Bariton)
Oh, oh, oh,
totus floreo,
iam amore virginali
totus ardeo, novus, novus amor est,
quo pereo.

(Kadınlar)

Mea me confortat
promissio,
mea me deportat
(Soprano ve Çocuklar)

Oh, oh, oh
totus floreo
iam amore virginali
totus ardeo, novus, novus amor est,
quo pereo.

(Erkekler)

Tempore brumali

İngilizce

This is the joyful time,
O maidens,
rejoice with them,
young men!

Oh! Oh! Oh!

I am bursting out all over!

I am burning all over with first love!

New, new love is what I am dying of!

I am heartened

by my promise,

I am downcast by my refusal

Oh! Oh! Oh!

I am bursting out all over!

I am burning all over with first love!

New, new love is what I am dying of!

In the winter

vir patiens,
animo vernali
lasciviens.

(Bariton)

Oh, oh, oh,
totus floreo,
iam amore virginali
totus ardeo, novus, novus amor est,
quo pereo.

(Kadınlar)

Mea mecum ludit
virginitas,
mea me detrudit
simplicitas.

(Soprano ve Çocuklar)

Oh, oh, oh,
totus floreo,
iam amore virginali
totus ardeo, novus, novus amor est,
quo pereo.

(Korolar)

Veni, domicella,
cum gaudio,
veni, veni, pulchra,
iam pereo.

(Bariton, Çocuklar ve Korolar)

Oh, oh, oh,
totus floreo,
iam amore virginali
totus ardeo, novus, novus amor est,
quo pereo.

Man is patient,
The breath of spring
makes him lust.

Oh! Oh! Oh!

I am bursting out all over!

I am burning all over with first love!

New, new love is what I am dying of!

My virginity
makes me frisky,
My simplicity
holds me back.

Oh! Oh! Oh!

I am bursting out all over!

I am burning all over with first love!

New, new love is what I am dying of!

Come, my mistress,
with joy,
come, come, my pretty,
I am dying!

Oh! Oh! Oh!

I am bursting out all over!

I am burning all over with first love!

New, new love is what I am dying of!

Türkçe

Hoştur hep bu mevsim
Sizi erdenler sevin o erkekleri
Erdenler sevinin
Erkekler bekliyor orada sizleri
Neşelenin

Oh, oh, oh!
Donandım ben o
Aşk ateşiyle, şimdi zevkten bitiyorum
Bu yepyeni duygu beni de
Öldürüyor, öldürüyor!

Gençlik verir bana
Sözleri daima o sevgilimin
Kaçırır neşemi
Reddedişi beni ve ben çökerim
Oh, oh, oh!
Donandım ben o
Aşk ateşiyle, şimdi zevkten bitiyorum
Bu yepyeni duygu beni de
Öldürüyor, öldürüyor!

Kış günlerinde çok
Durgun olur erkek, çok durgun olur
Eski neşesine kavuşur baharda o
Bu baharda

Oh, oh, oh!
Donandım ben o
Aşk ateşiyle, şimdi zevkten bitiyorum
Bu yepyeni duygu beni de
Öldürüyor, öldürüyor!

Gel sevgilim benim
Sen mutlu kıl beni, gel iste beni
Gelsen ey güzel
Zevkten ölüyorum, ah ölüyorum
Ölüyorum

Oh, oh, oh!
Donandım ben o
Aşk ateşiyle, şimdi zevkten bitiyorum
Bu yepyeni duygu beni de
Öldürüyor, öldürüyor!

Oh, oh, oh!
Donandım ben o
Aşk ateşiyle, şimdi zevkten bitiyorum
Bu yepyeni duygu beni de
Öldürüyor, öldürüyor!

22. Tempus est iocundum
allegro molto
4/p $\text{♩} = 144$ 3/p 4/p (132) 3/p

Glsp.
Cymb.
T. basc.
Cast.
C. chiara
Gr. cassa
Piat.
Timp. Solo
Sopr.-S.
Barit.-S.
Ragazzi

Sopr.
C.-alti
CORO
Ten.
Bassi

Pno. I
Pno. II

Tempus est iocun-dum, tempus est iocundum, o, o, o, o, o vir-gines, o vir-gines, mo-do con-gau-de-te, modo con-gau-de-te

Tempus est iocun-dum, tempus est iocundum, o, o, o, o, o vir-gines, o vir-gines, mo-do con-gau-de-te, modo con-gau-de-te

allegro molto
4/p $\text{♩} = 144$ 3/p 4/p (132) 3/p

f *f* *f* sempre martellatissimo

Şekil 22: Carmina Burana Sahne Kantatı 22.Bölüm, 1. sf.

“Tempus est Iocundum”, Soprano, Bariton ve Çocuk Korusu

2.4.9.Dulcissime: “Ey En Tatlı ”

“Soprano Solo”

Bu şarkıda kadın şövalyeye sevgisini itiraf etmektedir.

Latince

Dulcissime,
totam tibi subdo me!

İngilizce

Sweetest one! Ah!
I give myself to you totally!

Türkçe

Ey sevgilim, Şu an senin herşeyin

23. Dulcissime (♩.c.132) 153

Flut.
Gr. cassa
Timp.
Cel.
Perc.1
Sopr.-S.
CORO
Viol.1.
Viol.2.
Vla.
Vcl.
Cb.

3/p (♩.c.132) rit. Largo larghissimo (139)

con abbandono (♩.c.132) rit. Largo larghissimo (139)

Dul-cis-si-me, ah, to-tam ti-bi sub-do-me!

con sord. ppp c. p. ppp ppp ppp ppp ppp ppp ppp ppp

attacca

Şekil 23: Carmina Burana Sahne Kantatı 23.Bölüm, 1. sf.

“Dulcissime”, Soprano

BLANZİFLOR ET HELENA

(BLANZİFLOR VE HELENA)

2.4.10. Ave formosissima: “Selam, En Güzel”

“Büyük Koro ve 3 bağımsız glockenspiel”

Üflemeliler, çan, zil vuruşlarıyla kendinden geçen koro Venüs’ü, güzellik tanrıçasını kutlar. Giriş bölümündeki Fortuna’nın motiflerini andıran seslerle finalin yaklaştığımızı hissedersiniz.

Latince

Ave formosissima,
gemma pretiosa,
ave decus virginum,
virgo gloriosa,
ave mundi luminar,
ave mundi rosa,
Blanziflor et Helena,
Venus generosa!

İngilizce

Hail, most beautiful one,
Precious jewel,
Hail, pride among virgins,
glorious virgin,
Hail. light of the world,
Hail, rose of the world,
Blanchefleur and Helen,
noble Venus!

Türkçe

Varol, en güzel olan ve en yüce elmas
Varol, erden övüncü, en görkemli olan
Varol dünya ışıtan, dünya gülü selam

Blanziflor ve Helena
Venüs, sen çok yaşa

Blanziflor et Helena

24. Ave formosissima

4/p d.72 estatico

colla parte

colla parte

sempre ben tenuto

f ben legato

4/p d.72

4/p d.72 *2/p* *3/p rubato* *a tempo* *2/p* *5/p rubato*

senza sord. *div.* *sempre ff*

senza sord. *div.* *sempre ff*

senza sord. *div.* *sempre ff*

senza sord. *div.* *sempre ff*

sempre ben tenuto *colla parte* *colla parte*

senza sord.

1. Fl.

2. Fl.

3. Fl.

1. Ob.

2. Ob.

1. Clar. Sib.

2. Clar. Sib.

1. Fag.

2. Fag.

1. Cor.

2. Cor.

3. Cor.

1. Tr. Sib.

2. Tr. Sib.

3. Tr. Sib.

1. Trbni.

2. Trbni.

3. Trbni.

Tb.

Timp.

1. Gr. cassa

2. Gr. cassa

3. Gr. cassa

CORO

1. Viol.

2. Viol.

Vie.

Vcl.

Cb.

Şekil 24: Carmina Burana Sahne Kantatı 24.Bölüm, 1. sf.

Blanziflor et Helena (Blanziflor ve Helena)

"Ave Formosissima", Koro

FORTUNA IMPERATRIX MUNDI

(DÜNYA İMPARATORİÇESİ FORTUNA)

2.4.11. O Fortuna

Kantat'ın bu son bölümünde baştaki koro yinelenmektedir. Final orkestra ve koronun tüm görkemiyle uzun bir “re” uygusuyla gerçekleşmektedir. Finaldeki büyüklük fikri ile eser ayakta uzunca alkışlanmalıdır duygusu oluşmaktadır.

Latince

O Fortuna,
velut luna
statu variabilis,
Semper crescis
aut decrescis;
vita detestabilis
nunc obdurat
et tunc curat
ludo mentis aciem,
Egestatem,
Potestatem
dissolvit ut glaciem.
Sors immanis
et inanis,
rota tu volubilis,
status malus,
vana salus
Semper dissolubilis,
Obumbrata
et velata
michi quoque niteris;
nunc per ludum
Dorsum nudum

İngilizce

O Fortune,
Like the moon
You are changeable,
ever waxing
And waning;
hateful life
First oppresses
And then soothes
as fancy takes it;
Poverty
And power
it melts them like ice.
Fate – monstrous
And empty,
You whirling wheel,
You are malevolent,
well-being is in vain
And always fades to nothing,
Shadowed
And veiled
You plague me too;
now through the game
I bring my bare back

fero tui sceleris.
Sors salutis
et virtutis
michi nunc contraria,
est affectus
et defectus
Semper in angaria.
Hac in hora
sine mora
corde pulsum tangite;
quod per sortem
sternit fortem,
Mecum omnes plangite!

to your villainy.
Fate is against me
in health
And virtue,
driven on
And weighted down,
always enslaved.
So at this hour
without delay
pluck the vibrating strings;
since Fate
strikes down the strong man,
everybody weep with me!

Türkçe

Ay gibisin, daima deęişirsin
Ya doğarsın, ya batarsın
Yaşamı kahredersin
Önce zorla, safça sonra
Bizimle eğlenirsin
Kaygı ve erk buz gibidir
Önünde eritirsin
Kader korkunç ve de boştur
Çarkı durmadan döner
Tüm yıkımla, iştahsızca
Çözülür ve hep döner
Karanlıkta ve yavaşça
Yardım eder isteksiz
Çıplak kaldı şimdi sırtım
Hilesinden, desteksiz
Güvenliğim ve erdemim
Şimdi küskünler bana
Tutku, sevgi ve yenilgi

Hep de karşı karşıya
Döktür burada, vur sazına
Kopsun teller, bekleme
Yenildiler tüm güçlükler
Kadere yakarın bizimle.

SONUÇ

Carmina Burana'nın sözlerini Bavyera Alpleri'ndeki Benediktin Manastırı'nda derlenmiş dizeler oluşturur. Bu dizeler 1803 yılında bu manastırları denetlemekle görevli Christoph von Aret'in bulduğu şiirlerden ve şarkılardan tümü 1847de Johann Schmeller adlı yazar tarafından yayınlanmıştır. Çoğu XIII. Yüzyıl sonlarında yazılmış bu eserlerin biçimi, içeriği ve dili çok karışıktır. Bununla beraber, aynı şiirde Latince ile Fransızca'nın, Almanca ile Latince'nin karıştığı görülmektedir. Genel anlamlarında yeryüzü kötülüklerinden, geleneklerin yitişinden yakarışlar, kilisenin ters tutumları, para gücünün sefaleti yansırken, arada birden baharın güzellikleri, dans ve aşk dizeleri yer alıverir. Orff, yapıtın genel yapısını ilkel görüntülü tekdüze bir ritim anlayışıyla örmüştür.

Carl Orff, kişilikli ve inançlı tutumu, değişik ritimli ve karışık üslubu ilginç esin kaynaklarıyla müzik sanatında önemli bir yer edinmiş, kalıcı niteliği kuşku taşımayan sıra dışı bir müzik adamıdır. Yaşadığı dönemde eserleri tutucu çevreler tarafından fazla çağdaş bulunan Orff'un müziğe getirdiği yenilikler zamanla daha çok anlaşılmiş ve değer bulmuştur. Genç bestecilerin, koro şeflerinin ve yorumcuların müzikal açıdan kendilerini geliştirebilmeleri için Orff 'un bu laik sahne kantatını incelemeleri ve yorumlamaları kendileri için oldukça yararlı ve zevkli bir çalışmadır.

KAYNAKÇA

Arroyo, Lucrecia. **“Beynin ve Ruhun Gıdası”** Orff Info Dergisi 5, Mart, 2004, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul

Baykara, İnci. **“Orff Öğretisi İle Müzik Eğitimi”** İstanbul: Turan Ofset, 2003

Chosky, Lois. Teaching Music In The Twentieth Century. Simon and Schuster, New Jersey, 1986

Gersdorf, Lilo. Carl Orff. Hamburg, 1981

Günay, Edip, Özdemir, Mehmet Ali. **“Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme”** İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 2003

Haselbach, Barbara. **“Estetik Eğitiminde İfade Fenomeni”** Orff Info Dergisi 12, Sonbahar, 2007, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul

Jungmair, Ulrike, **“Carl Orff Anlayışı Çerçevesinde Elementer Müzik ve Dans Pedagojisi”** Orff Info Dergisi 1, Nisan 2002, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul

Kolçak, Olcay, **“Ses Eğitimi ve Şarkı Sanatı”** İstanbul: Esin Yayınevi, 1998.

Nykrin, Rudolf, **“Bir Müzik Eğitimi Klasığının Güncel Durumu Üzerine Düşünceler – “Musik for Kinder – Orff-Schulwerk”** Orff Info Dergisi 8, Sonbahar, 2005, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul

Orff, Carl, Carmina Burana, Beinecle Rare Book and Manuscript Library, New Haven: Yale University.

Orff, Carl, Carmina Burana, “Cantiones Profanae”, New York: B. Schott’s Söhne. 1965.

Orff, Carl, Carmina Burana, çev. Rodoplu Cemal, İstanbul, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü Yayınları, 1999.

Orff, Carl, “**Hareketten Doğan Müzik**” Orff Info Dergisi 3, Ocak, 2003, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul

Ojala Koçak, K. ; Erol, O. (2006) **Karamela Sepeti**. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Palacios, Fernando, “**Sanatı Yaşamak – Sanatla Eğitmek**” Orff Info Dergisi 7, İlkbahar, 2007, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul.

Say, Ahmet, Müzik Ansiklopedisi, Cilt 4, Ankara, 1985

Schumacher, Karin, “**Müziği Araç Olarak Kullanan Sosyal Pedagoji ve Entegrasyon Pedagojisi ile Müzik Terapisi Açısından Orff-Schulwerk’in Anlamı**” Orff Info Dergisi 4, Eylül, 2003, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul

Schumacher, Karin, Orff Info Dergisi 12, Sonbahar, 2007, Avusturya Liseliler Vakfı Yayınları, İstanbul

Cousins, S.; Persellin, D.(1998) The Effect of Curwen Hand Signs on Vocal Accuracy of Young Children. **Texas Music Education Research**. syf. 80-83. www.tmea.org/080_College/Research (10.08.2010)

www.aosa.org (21.09.2011)

www.orffinstitute.at/index (22.10.2011)

www.classical.net (20.06.2011)

www.independent.com (23.10.2011)

Taylor, D. M.(2004) **Beating Time Refining Learned Repertoire for Percussion Instruments in an Orff Ensemble Setting,**
<http://www.umi.com/dissertations/gateway> (14.09 2011)

Welch, G.; Adams, P. (2001) **How is Music Learning Celebrated and Developed?**
British Educational Research Association. www.bera.ac.uk/publications (11.09. 2011)

EKLER

Ek 1: KANTAT HAKKINDAKİ YORUMLAR

Prof. Mesut İktu'nun Yorumu, İstanbul, 2011

İktu: Opera Sanatçısı, "Bariton", Sanat Kurumları Yöneticisi

"Değerli genç müzisyen Ömer Yusuf Topçu eğitimde bir ilk başardı." C. Orff'un 20.yy.'da en çok beğenilen ve en çok izlenen eseri seçilen "Carmina Burana" adlı sahne kantatı Kültür Koleji ve Kültür2000 Koleji öğrencilerinden kurulu koro tarafından 29 Mayıs 2010 tarihinde Aya İrini Müzesi'nde başarıyla sergilendi. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası ve öğrencilerden oluşan koro ve solistleri, şefleri Ömer Yusuf Topçu'nun çalıştırdığı eseri büyük bir başarıyla seslendirdi ve dakikalarca alkışlandı. Benim için 40. sanat yılımda yaşadığım en büyük sürprizdi. Ömer Yusuf Topçu'nun hazırladığı koro İstanbul Kültür Üniversitesi Akıngüç Oditoryumu ve Sanat Merkezi'nde izlediğim provada inanılmaz iyi seslendiriyordu bu zor eseri. Önlerinde defter gibi bir şey vardı uzaktan gördüğüm. Ömer Bey ise piyanonun başında, belli ki piyanoya iyi çalışmış ve çok hakim, onların partilerine eşlik ediyordu. Onları çok takdir ettim. Çünkü çocuklar önlerindeki notaya neredeyse hiç bakmıyordu. Bir ara bir boşluk oldu ve ben yukarıdan aşağıya inip onlara bu piyanolu genel provalarında kısa bir konuşmayla destek verip kutlamak istedim. Yanlarından geçerken çocuklardan birinin elindeki notaya bakmak istedim ve gözlerime inanamadım. Önlerinde eserin sadece sözlerinin yazılı olduğu bir metin vardı. Nasıl bu kadar güzel ve temiz söylüyorlardı tek nota bilmeden. Bu bir mucizeydi ve mucizenin adı da Ömer Yusuf Topçu'ydu. Uzun sanat yaşamımda Ömer Bey gibi işine aşık, müziğin adeta emrinde, çalışkan ve dünya efendisi bir sanatçı-öğretmen tanımadım. İyi ki müzik sanatı için varsın Ömer Yusuf Topçu. "

Leopold Stokowski'nin Yorumu, New York, 1954
Stokowski: İngiliz asıllı Amerikan Orkestra Şefi

“Orff’un dehası: Pagan ve modern bir yaklaşımla, olağanüstü bir kişiliğin harmanı gibi, büyüklük, lirizm ve romantizmin yeni kavrayışıyla müzik sanatının gelişim serüveninde önemli bir köşe taşı olan ve sadece bir ustanın olgunluğuyla ulaşılabilecek sadelikteki Carmina Burana ile gelecek nesiller tarafından tanınmış olacak.

Jessica Duchen’in Yorumu, Londra, 2008
Duchen: The Independent Yazarı

Yazar, The Independent’in 4 Aralık 2008 yayınında “ Dark heart of a masterpiece: Carmina Burana ‘s famous chorus hides a murky Nazi past: Bir başyapıtın karanlık yönü: Carmina Burana’nın ünlü koroları utanç verici bir Nazi geçmişi saklıyor“ başlıklı makalesinde aşağıdaki satırlara yer verdi.

“ACI ÇEKEN GEÇMİS, EZA ÖDÜYOR : “Carmina Burana“ nın yeni çeşnili varyasyonu 1926 yılından bu yana ilk defa bu kadar büyük bir müzik olayı olarak Birleşik Devletlerde gerçekleştirilmiş olacak. Son 30 yıldır hergün, Carl Orff’un Carmina Burana eseri dünyanın bir yerinde sergilenmektedir. Çok az klasik müzik eseri bu kadar tanınan unlu bir eser olmayı başarmıştır. O FORTUNA” bira, tras losyonu reklamında ve korku film müziklerinde kullanıldığı gibi, dünyadaki tüm performansçılar acık saçık Latin metinler ile vurmali çalgıların esliğinde muhteşem gösteriler sunmak için caba göstermişlerdir. Franz Abraham”ın 250 müzisyen, çıplak dansçılar, havai fişekler, bungee jumping ve daha ötesi çarpıcı sahne teknikleri ile sahnelediği bu çalışma Londra O2 Arena müzik salonunda Ocak ayında sergilenmeye başlanıyor.

O2 Arena da sahnelenecek ilk klasik eser olan Carmina Burana 1926 yılından sonra bu bir ilk olacak ve Birleşik Krallık da büyük kitlelere ulaşmış olacak. Bu güne kadar 1926 yılında Crystal Sarayında gerçekleşen Handel geceleri sunumlarından beri bu büyüklükte bir gösteri gerçekleşmemiştir. En son 125 yıldan da fazla uzun zaman önce Messiah 87.000 seyirciye gösteri gerçekleştirmişti bu salonda.

Carmina Burana gösterisi 13 yıldır dünyanın çeşitli yerlerinde gösteriler yapmaktadır fakat bu Londra” ya yapılan ilk ziyaretleri olacaktır. 18.000 seyirci kapasiteli O2 salonunun klasik bir eser için çok büyük olduğunu söyleyerek homurdananlara, Brezilya Nil Rio De Janerio şehrindeki Copacabana sahilinde 100.000 seyirciye sergilenen Carmina Burana buna yanıt olacaktır. Eldeki belirtilere göre bu çalışma klasik bir eseri modernleştirme çabasının ötesinde bir şeydir. Gösteri grubunu oluşturan Royal Filarmoni orkestrası, Brighton Festival Koroları ve Gençlik korosu, sayısız dansçı, aktör ve kuklalar Walter Haupt tarafından yönetilecektir. Walter Haupt, Orff”un eski öğrencisi ve arkadaşısıdır. Premier”e katılan Orff”un dul esi gösteriden sonra bu kocamın en büyük hayalidi demiştir.

Orff”un eza çeken tarihi şimdi Tony Palmer “in yeni belgesel konusu oldu. Pazar günü Barbican –Londra sinema salonunda premieri gerçekleşecek olan Tony Palmer”in O Fortuna isimli filminin verdiği mesaj gösteri kadar çarpıcı olmayan daha makul bir mesaj iletmektedir. Filmin mesajı Carl Orff ruhunu Hitler”in yordakçalarına sattı ve bedelini hayatının geri kalan kısmını vicdan azabı çekerek geçirdi olarak verilmektedir.

Film, Orff hayranlarını sok edecek şeyleri anlatıyor. Orff dört karısından üçüncüsü olan Luise Rinser oldukça karışık bir adam olarak tanımlıyor. Tanımlamalar şöyle: Kimseyi sevmeyen, insanları hor gören ve insanları kullanmayı çok seven biridir. Evli oldukları dönemde Orff geceleri sık sık çılgınlık atarak uyanır ve “Şeytani Gördüm” dermiş. Ve Luise sözlerine şunları ekler , “ Daha sıradan bir insan olsaydı çıldırırdı, zaten deliliğini müziğinde yansıtmıştır. “ Orff”un tek çocuğu olan Godela, babasının hiçbir zaman kızını hayatının hiçbir anında ve yerinde istemediğini söylediğini safça ifade etmektedir. Hayati boyunca babası tarafından aldatılmış, yalanlar söylenmiş ve kalbinin kırıldığını eklemiştir.

Olay suna dönüşüyor ki 1895 yılında Bavyera da doğan Yahudi anneannesi olan Orff, milli sosyologlar tarafından özenle yapılan araştırma sırasında bunun dışında kalabilme gizlenme becerisini göstermiştir. Tony Palmer şöyle bir yorum yapmıştır “ Ölümcül bir durumdan bir yalan ile kurtulmuş olması bir şans, sadece bir Yahudi büyükannesi olması ölmesi için yeterliydi– çok kaygan bir zeminde yaşamıştı. Yalana rağmen kandırmacayı devam ettirmek için bir şey daha yapılmalıydı “ diye eklemiştir.

Yalan devam eder ve Orff daha sonra Nazilerin Carmina Burana'yı yasakladığını iddia etmiştir. Hiçbir şey gerçekten daha acık olamaz Naziler Carmina'yı şüphesiz çok sevdiler. Carmina'nın basitliği, ulaşılabilirliği dönemin düzensiz ve seri çalışmaları rejim tarafından gerilemiş ve çokmuş olarak kabul edilmiştir. Aslında çalışma 1937 yılında Nazi Partisine premieri yaptığında Orff'un dikitleri çekmesine ve destek almasını sağlamıştır. “

Ek 2: KANTATIN SES KAYITLARININ LİSTESİ

ORKESTRA	KORO	ORKESTRA ŞEFİ	KORO ŞEFİ	KAYIT	YIL
Londra Senfoni Orkestrası	Londra Senfoni Orkestrası Koroları ve Tiffin Çocuk Korusu	Richard Hickox	Vy	Chandos CHSA 5067 HL	2008
Bournemouth Senfoni Orkestrası	Bournemouth Senfoni Koroları	Alsop Marin	Vy	Naxos NYPL	2006
Houston ve Leopold Stokowski Senfoni Orkestraları	Houston Koral ve Gençlik Senfoni Çocuk Koroları	Leopold Stokowski	Vy	EMI Classics 724356756922 EMI Classics 67569 HL	2001
Royal Philharmonic Orkestrası	Brighton Festival Korusu ve Southend Çocuk Korusu	Antal Dorati,	Vy	London 444 105 2 HL	1996
Saint Louis Senfoni Orkestrası	Saint Louis Orkestrası Koroları	Leonard Slatkin	Vy	RCA Victor Red Seal 09026-61673-2 HL	1994

Lituanie Ulusal Orkestrası	Lizbon Regina Coeli Korusu	Reiner Hugues	Vy	Forlane CI YL	1993
New Philharmonia Orkestrası	New Philharmonia Koroları ve Wandsworth Okul Korusu	Rafael Frühbeck de Burgos	Vy	EMI Classics 077776432823 HL	1992
Philadelphia Orkestrası	Rutgers University Korusu	Eugene Ormandy	Vy	Sony Classical SBK 47668 HL	1991
Cleveland Orkestrası	Cleveland Orkestra Koroları	Michael Tilson	Robert Page	CBS Records MK33172 HL	1988
Berlin Filarmoni	Shinyukai Korusu	Seiji Ozawa	Vy	Philips 422 363-2 Philips 422363	1988
New Philharmonia Orkestrası	New Philharmonia Koroları ve Wandsworth Okul Korusu	Rafael Frühbeck de Burgos	Vy	EMI Records CDM 7 69060 2 YL	1987
Sofya Filarmoni Orkestrası	Bulgar Ulusal Korusu	Robev Georgi	Vy	Forlane CI YL	1986
Chicago Senfoni Orkestrası	Glen Ellyn Children's Chorus ve Chicago Senfoni Korusu	James Levine	Vy	Deutsche Grammophon 415 136-2 HL	1985

NorddeutscheR undfunk. Senfoni Orkestrası	Norddeutsche Rundfunk. Korusu ve Hamburg St. Nikola Çocuk Korusu	Günter Wand	Vy	Vy	1984
Atlanta Senfoni Orkestrası	Atlanta Senfoni Orkestrası Koroları	Robert Shaw	Vy	Telarc CD-80056 HL	1980
Rundfunk Orkestrası	Rundfunk Korusu	Herbert Kegel	Vy	Berlin Classics BC 2047-2 HL	1973 (1992)
Stadtische Oper Berlin Orkestrası	Deutsche Oper Berlin Korusu	Eugen Jochum	Vy	Deutsche Grammophon YL	1968 (1994)
Vy	Vy	Vy	Vy	Telefunken SAWT 9522-A HL	1967
Bavyera Radyosu Orkestrası	Bavyera Radyosu Orkestra Koroları	Eugen Jochum	Vy	Deutsche Grammophon HL	1953

Ek 3: GÖRSELLER

München
Wittelsbacher-Gymnasium am Marsfeld

Wittelsbach Gymnasium 1907-1912

Orff, 1919

Orff, 1917

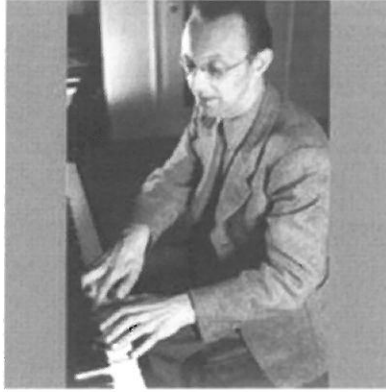
Carl Orff, 1921, kızı Godela ile

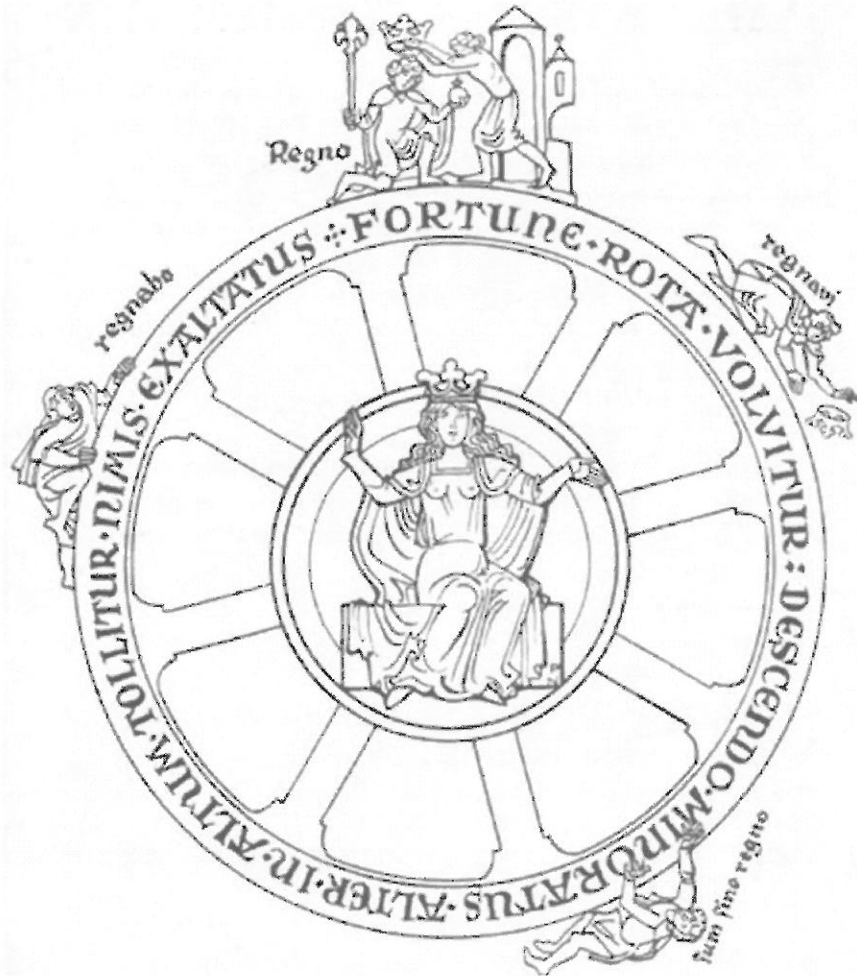
Carl Orff ve Gunild Keetman, 1937

Berlin Olimpiyat Stadyumu, 1936

Carl Orff, 1942

Carmina Burana'nın Dünya Prömiyerinin Posteri

1. O Fortuna $\frac{3}{4}$ *And.*

Carl Orff 1916

5 Flöten
 4 Oboen
 Engl. Horn
 2 Klar.
 2 Fag. in B
 2 Fag. in C
 Contr. u. Orgel

4 Hörner (in D)
 3 Trommeln (in B)
 1. 2. Pos. in C
 3. Ten. Trommel
 Glockenspieler
 Pauken
 kleine glocke
 große glocke

Sopran
 Alt
 Tenor
 Bass

Chor

Chor 1

And.

perching

5.17

Carmina Burana'nın İlk sayfası, Carl Orff

Carl Orff, Riccardo Muti'yle Carmina Burana provasında,
Berlin 1980

Wieland Wagner ve Carl Orff "Antigonae"nin ilk gösteriminde,
Stuttgart 1956

Carl Orff ve Ferdinand Leitner, Oedipus'un ilk gösteriminde, Stuttgart, 1959

Oedipuse, Kayıt, 1967

Carl Orff, Herbert von Karajan'la, bir kayıt esnasında, 1973

Carmina Burana, Aya İrini Müzesi, 29 Mayıs 2010,
İstanbul Kültür Eğitim Kurumları Gençlik Korosu
İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası
Koro Şefi: Ömer Yusuf Topçu
Orkestra Şefi: Serdar Yalçın

Carmina Burana, Aya İrini Müzesi, 29 Mayıs 2010

İstanbul Kültür Eğitim Kurumları Gençlik Korusu

İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası

Koro Şefi: Ömer Yusuf Topçu

Orkestra Şefi: Serdar Yalçın